

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I
POSLOVANJA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME U 2009. GODINI**

Zagreb, lipanj 2010. godine

UVOD

Normizacija u Republici Hrvatskoj na nacionalnoj razini započela je 1992. godine u okviru o Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM). Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo osnovan je temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu republičke uprave (Narodne novine, 73/91) te je između ostalog obavljao i ulogu nacionalnog normirnog tijela.

Godine 2003. Hrvatski sabor donio je Zakon o normizaciji (Narodne novine 163/03) na temelju kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine, 154/04, 44/05) kao neovisne javne ustanove. Hrvatski zavod za norme počeo je s radom kao samostalna javna ustanova 1. srpnja 2005. godine.

Osnutkom Hrvatskog zavoda za norme nacionalna normizacijska djelatnost nastavljena je u HZN-u koji je od Državnog zavoda za mjeriteljstvo preuzeo materijalna sredstva i opremu te djelatnike koji su obavljali poslove u području normizacije. Otada u skladu sa Zakonom o normizaciji Hrvatski zavod za norme zastupa Republiku Hrvatsku u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama.

Zakonom o normizaciji utvrđena su načela i ciljevi hrvatske normizacije, organizacija i djelovanje Hrvatskog zavoda za norme te pripremanje i izdavanje hrvatskih norma.

Hrvatska se normizacija temelji na sljedećim načelima:

- pravu dragovoljnog sudjelovanja svih zainteresiranih strana u postupku pripreme i prihvaćanja hrvatskih norma te dragovoljnoj primjeni hrvatskih norma,
- konsenzusu o sadržaju hrvatskih norma,
- javnosti rada u svim fazama pripreme norma i obavješćivanju javnosti o normizacijskom radu,
- sprečavanju prevladavanja pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom,
- međusobnoj usklađenosti hrvatskih norma,
- uzimanju u obzir dostignutog stanja tehnike te rezultata europske i međunarodne normizacije.

Ciljevi su hrvatske normizacije:

- povećanje razine sigurnosti proizvoda i procesa, čuvanje zdravlja i života ljudi te zaštita okoliša,
- promicanje kakvoće proizvoda, procesa i usluga,
- osiguranje svrsishodnog korištenja rada, gradiva i energije,

- poboljšanje proizvodne učinkovitosti ograničenjem raznolikosti, osiguranjem spojivosti i zamjenjivosti,
- uklanjanje tehničkih zapreka u međunarodnoj trgovini.

Hrvatski zavod za norme predstavlja Republiku Hrvatsku kao član u Međunarodnoj organizaciji za normizaciju ISO (International Organization for Standardization) i Međunarodnom elektrotehničkom povjerenstvu IEC (International Electrotechnical Commission), kao pridruženi član (affiliate) u Europskom odboru za normizaciju CEN (European Committee for Standardization) i Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization), a u Europskom institutu za telekomunikacijske norme ETSI (European Telecommunications Standards Institute) kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske.

Ovo Izvješće o izvršenju programa rada i poslovanja Hrvatskog zavoda za norme odnosi se na 2009. godinu.

1. DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Djelatnost HZN-a utvrđena je člankom 5. Zakona o normizaciji i člankom 4. Uredbe o osnivanju HZN-a, tako da HZN obavlja ove poslove:

1. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme i druge dokumente iz područja normizacije
2. predstavlja hrvatsku normizaciju u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama
3. održava zbirku hrvatskih norma i vodi registar hrvatskih norma
4. uređuje, izdaje i raspačava hrvatske norme, druge dokumente i publikacije iz područja normizacije
5. uspostavlja i održava baze podataka o normama i drugim dokumentima iz područja normizacije te daje obavijesti o normama i drugim dokumentima
6. u službenom glasilu objavljuje obavijesti o hrvatskim normama te obavijesti o drugim dokumentima iz područja normizacije
7. osigurava informacije o nacionalnim, europskim i međunarodnim normama cjelokupnoj javnosti, a posebno gospodarstvu
8. promiče uporabu hrvatskih norma
9. nabavlja i održava zbirke europskih, međunarodnih te važnijih nacionalnih i granskih normativnih dokumenata
10. uspostavlja infrastrukturu savjetodavnih (programski odbori) i tehničkih tijela (tehnički odbori/pododbori i radne skupine) za obavljanje poslova hrvatske normizacije
11. osigurava i koordinira sudjelovanje hrvatskih predstavnika u radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju
12. surađuje s nacionalnim normirnim tijelima drugih država
13. obavlja poslove informativne središnjice za WTO TBT
14. obavlja poslove kontaktne točke za Codex Alimentarius
15. obavlja poslove povezane s obavješćivanjem u području tehničkih norma i propisa

16. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme za primjenu tehničkog zakonodavstva
17. uspostavlja i održava bazu podataka o hrvatskim normama povezanim s tehničkim zakonodavstvom
18. može pripremati popise hrvatskih norma uz pojedine tehničke propise za objavu u Narodnim novinama
19. izdaje službeno glasilo u kojem objavljuje obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma, obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima europskih norma, obavijesti o novim hrvatskim normama te obavijesti o povlačenju hrvatskih norma kao i druge obavijesti iz područja normizacije
20. provodi potvrđivanje sukladnosti s hrvatskim normama
21. uspostavlja, razvija i održava hrvatsko tehničko nazivlje
22. provodi stručnu izobrazbu u području normizacije i srodnih djelatnosti
23. surađuje s tijelima državne uprave u područjima svoje djelatnosti, posebno radi podrške provedbi tehničkoga zakonodavstva
24. surađuje s gospodarskim i drugim strukovnim udrugama, obrazovnim i znanstvenim ustanovama
25. surađuje u razvojnim i istraživačkim projektima povezanim s normizacijom.

U skladu s člankom 13. Statuta Hrvatskog zavoda za norme, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

2. ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Zakonom o normizaciji i Uredbom o osnivanju HZN-a utvrđeno je da svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može radi ostvarivanja svojih interesa u vezi s hrvatskom normizacijom biti član HZN-a.

Statutom HZN-a utvrđen je način sudjelovanja članova HZN-a u radu i upravljanju HZN-om, vrste članstva i način ostvarivanja članstva.

Pravilnikom o članstvu u HZN-u uređena su pitanja povezana s članstvom u HZN-u, prava i dužnosti članova, utvrđivanje iznosa članarine i način njezina plaćanja, prijavljivanje i primanje u članstvo te prestanak članstva.

Na temelju novih prijava za članstvo, Upravno je vijeće tijekom 2009. godine prihvatilo nove članove. U Tablici 1. prikazani su podaci o članovima HZN-a prema vrsti članstva i pravnih osoba u skladu s odlukama Upravnoga vijeća tijekom 2009. godine.

Tablica 1: Podatci o broju članova Hrvatskog zavoda za norme

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2008-12-31	2009-12-31
Članovi promatrači – Pravne osobe koje ostvaruju dobit	16	17
Članovi promatrači – Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit	1	1
Članovi promatrači – Fizičke osobe	0	1
Redoviti članovi:		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	334	344
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ust. i slično	34	33
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	2	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – struk. komore ili udr.	4	6
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	16	16
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit - škole	3	3
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	27	27
Fizičke osobe - pojedinci	44	45
Obrt – fizičke osobe	15	14
Ukupno redovnih članova	479	490
Ukupno redovnih i promatračkih članova	496	509
Tijela državne uprave	47	49

Iz tablice se vidi da je tijekom 2009. godine došlo do povećanja broja članova HZN-a i to za 13, odnosno 2,62 %, tako da je 31. prosinca 2009. godine HZN imao 509 članova.

Tijela državne uprave prijavljuju se za suradnju s HZN-om te se prema članku 2. Pravilnika o članstvu u HZN-u smatraju redovitim članovima HZN-a. Godine 2009. (31. prosinca) bilo je ukupno prijavljeno 49 tijela državne uprave za suradnju s HZN-om, odnosno dva tijela više nego u 2008. godini.

Na internetskim stranicama HZN-a uspostavljeno je zaštićeno područje za članove HZN-a koje im omogućuje pristup nacionalnim, europskim i međunarodnim normizacijskim dokumentima i informacijama. Članovima HZN-a dostavljene su lozinke za pristup zaštićenom području.

Na zaštićenim području za članove HZN-a uspostavljen je i redovito se održava popis tehničkih propisa i hrvatskih norma koje služe kao podrška za primjenu tih propisa te poveznice na svaki pojedini propis u Narodnim novinama.

3. TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Člankom 6. Uredbe o osnivanju HZN-a utvrđena su tijela HZN-a: Upravno vijeće, Stručno vijeće i ravnatelj.

Statutom HZN-a uređeno je osnivanje Savjeta za norme i Tehničke uprave te programskih i tehničkih odbora.

3.1. STRUČNO VIJEĆE

U skladu s člankom 6. Zakona o normizaciji, članovi HZN-a članovi su Stručnog vijeća i imaju pravo sudjelovati u njegovu radu. Sukladno Uredbi o osnivanju HZN-a, člancima 32. i 33. Statuta utvrđeni su poslovi Stručnoga vijeća i način njegova rada.

Stručno vijeće Hrvatskog zavoda za norme održalo je redovitu sjednicu 28. travnja 2009. godine na kojoj je razmatran Izvještaj o radu HZN-a za 2008. godinu, prijedlog programa rada HZN-a u 2009. godine te prijedlog Strategije razvoja HZN-a za razdoblje 2009 - 2011.

3.2. UPRAVNO VIJEĆE

Predsjednik i članovi Upravnog vijeća HZN-a imenovani su rješenjem Vlade Republike Hrvatske 7. prosinca 2007. godine (Klasa: 080-02/07-01/144, Urbroj: 50304/2-07-01).

Člankom 26. stavkom 4. Statuta HZN-a utvrđeno je da se sjednice Upravnog vijeća održavaju po potrebi, a najmanje šest puta godišnje. Upravno je vijeće tijekom 2009. godine održalo ukupno devet sjednica te je time u potpunosti ispunilo svoju statutarnu obvezu u cilju ne samo praćenja stanja, već i uključivanja u rješavanje svih ključnih pitanja hrvatske normizacije. Na sjednicama Upravnoga vijeća raspravljana su pitanja i donesene odluke iz njegove nadležnosti.

3.3. RAVNATELJ

U skladu s člankom 38. Statuta, ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Hrvatskog zavoda za norme. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 15. veljače 2007. godine (Klasa: 080-02/07-01/21, Urbroj: 50304/2-07-01) donijela rješenje o imenovanju ravnatelja Hrvatskog zavoda za norme.

Tijekom 2009. godine ravnatelj HZN-a obavljao je poslove sukladno članku 38. Statuta HZN-a, a za svoj rad bio je odgovoran, sukladno članku 36. Statuta Vladi Republike Hrvatske, ministru nadležnom za poslove znanosti i Upravnom vijeću.

Dr. Dragutin Funda podnio je krajem prosinca 2009. godine ostavku na mjesto ravnatelja HZN-a te je njegova ostavka prihvaćena na sjednici Vlade Republike Hrvatske 30. prosinca 2009. godine

4. OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Opći akti Hrvatskog zavoda za norme su: Statut HZN-a, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu Hrvatskog zavoda za norme, Poslovnik o radu Upravnog vijeća, Cjenik usluga HZN-a, Cjenik norma i drugih publikacija, Odluka o iznosu članarine u HZN-u te drugi akti kojima se uređuju pojedina pitanja vezana za obavljanje djelatnosti HZN-a i odluke kojima se utvrđuju pitanja od značenja za rad HZN-a.

Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za norme na svojoj 13. sjednici donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. (Broj: HZN-7-13/2009-UV-3 od 26. veljače 2009.).

5. UNUTRAŠNJA PRAVILA O RADU HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Prema članku 13. Statuta HZN-a, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

Tijekom 2005. godine, nakon početka rada HZN-a i provedene analize odgovarajućih dokumenata međunarodnih organizacija (ISO-a i IEC-a) i europskih organizacija (CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja) kojima su utvrđena pravila rada tih organizacija i njihovih članova, pristupilo se pripremi novih pravila rada HZN-a.

U postupku pristupanja Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i potpisivanja Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (WTO TBT) Republika Hrvatska preuzela je obvezu primjene Kodeksa dobre prakse za normizaciju u radu hrvatskoga nacionalnog normirnog tijela pa su odredbe tog dokumenta, koji postavlja niz detaljnih pravila za rad nacionalne normizacije, također uvrštene u pravila rada HZN-a.

Unutrašnja pravila rada HZN-a pripremljena su u skladu s jednim od uvjeta za članstvo u europskim normirnim tijelima (CEN-u i CENELEC-) koji utvrđuje da statut i pravila rada nacionalnoga normirnog tijela moraju biti potpuno usklađena s organizacijom dragovoljne normizacije tih europskih tijela.

Kako se neke od obveza budućeg članstva u CEN-u i CENELEC-u ne odnose izravno na nacionalno normirno tijelo, nego na ukupan nacionalni okoliš, a posebno na zakonodavni okvir za tehničko zakonodavstvo, izrada i primjena novih pravila rada HZN-a u značajnoj mjeri ovisi o napretku procesa

usklađivanja hrvatskog tehničkog zakonodavstva s europskom pravnom stečevinom i stupnju spremnosti hrvatskog gospodarstva za integraciju u unutarnje europsko tržište.

Tijekom 2009. godine pripremljene su izmjene i dopune pojedinih dijelova Unutrašnjih pravila za normizaciju (UPN) prema prijedlozima europskog stručnjaka koji je proveo ocjenu osnovnih dokumenata HZN-a. Nakon toga su utvrđeni konačni tekstovi novih verzija pojedinih dijelova UPN-a:

- Unutrašnja pravila za normizaciju – 1. dio: Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela,
- Unutrašnja pravila za normizaciju – 2. dio: Vrste dokumenata i njihovo označavanje,
- Unutrašnja pravila za normizaciju – 3. dio: Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata,
- Unutrašnja pravila za normizaciju – 5. dio: Osnivanje i rad tehničkih odbora,
- Unutrašnja pravila za normizaciju – 6. dio: Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti

Izrađen je i novi dio unutrašnjih pravila za normizaciju UPN 4: Unutrašnja pravila za normizaciju – 4. dio: Osnivanje i rad programskih odbora

Upravno vijeće HZN-a prihvatilo je u lipnju 2009. godine UPN 4 te nove verzije unutrašnjih pravila UPN 1, UPN 2 i UPN 6, a u srpnju 2009. godine nove verzije unutrašnjih pravila UPN 3 i UPN 5.

Nadalje, izrađeni su novi postupci, upute za rad i obrasci u svrhu usklađivanja sustava HZN-a sa zahtjevima CEN-a i CENELEC-a.

6. RAD HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

6.1. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Početakom 2009. godine u HZN-u je bilo zaposleno 60 zaposlenika na neodređeno radno vrijeme.

Tijekom 2009. godine radni odnos na neodređeno prekinule su 2 zaposlenice (VSS) (na vlastiti zahtjev i invalidska mirovina), a istodobno su zaposlene 2 zaposlenice (1 VSS-na neodređeno i 1 SSS na određeno-zamjena odsutne djelatnice).

U 2009. godini na porodiljskom i roditeljskom dopustu bilo je 5 zaposlenica. Njihova radna mjesta nisu popunjavana zamjenama.

Dana 31. prosinca 2009. godine HZN je imao 60 zaposlenika, od toga 59 zaposlenika na neodređeno i 1 zaposlenik na određeno radno vrijeme.

Kvalifikacijska struktura 2009. godine bila je slijedeća:

- 1 doktor znanosti,
- 6 magistara znanosti,
- 34 VSS,
- 2 VŠS i
- 17 SSS

Prosječna starost zaposlenika je 44 godine.

Prema zastupljenosti spolova:

- 60 % zaposlenika su žene,
- 40 % zaposlenika su muškarci.

Zbog specifičnih stručnih poslova normizacije za koje su potrebna dodatna specijalistička znanja koja se ne mogu steći redovitim školovanjem, potrebno je trajno obrazovanje zaposlenika HZN-a kako bi oni bili spremni za obavljanje svakodnevnih poslova i kako bi se omogućio njihov dalji razvoj. Stoga su zaposlenici HZN-a tijekom 2009. godine bili uključeni u različite programe obrazovanja.

Tijekom 2009. godine u nedostatku financijskih sredstava nije bilo moguće nastaviti redovito obrazovanje u području stranog jezika (engleski jezik).

Seminari, predavanja i radionice u organizaciji HZN-a:

Tijekom 2009. godine u Hrvatskom zavodu za norme organizirano je osam seminara:

- Zakonodavstvo o hrani i norme, 9. travnja 2009. godine
- Niz norma HRN EN 62305, Zaštita od munje, 19. svibnja 2009. godine
- HZN radionicu, Norme i javna nabava zaštitne opreme, 27. svibnja 2009. godine
- Uzimanje uzoraka sa životinjskih trupova za mikrobiološko ispitivanje sukladno normi HRN ISO 17604:2009, Mikrobiologija hrane i hrane za životinje – Uzorkovanje životinjskih trupova za mikrobiološke analize, 23. listopada 2009. godine
- Uzimanje uzoraka sa životinjskih trupova za mikrobiološko ispitivanje sukladno normi HRN ISO 17604:2009, Mikrobiologija hrane i hrane za životinje – Uzorkovanje životinjskih trupova za mikrobiološke analize, 4. prosinca 2009. godine
- Norme koje se koriste u laboratorijima, 8. prosinca 2009. godine
- Norme koje se koriste u laboratorijima, 15. prosinca 2009. godine

U projekt Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva *BIZimpakt projekt - Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice* bili su uključeni i predstavnici Hrvatskog zavoda za norme u izradi minivodiča za poslovnu zajednicu *Sigurnost hrane* i *Norme za industrijske proizvode* koji su objavljeni u svibnju 2009. godine.

Seminari, predavanja i radionice na međunarodnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini u organizaciji drugih organizacija na kojima su sudjelovali predstavnici HZN-a

- HAA Seminar *Requirements of CEN/TS 15675:2007 Air quality-Measurement of stationary source emissions – Application of EN ISO/IEC 17025:2005 to periodic measurements*, Zagreb 2009-03-12
- HKAIG: Dani ovlaštenih inženjera građevinarstva Opatija 2009-06-18/20, tema: *HZN/TO 548 - Prihvatanje konstrukcijskih eurokodova u RH*
- NSK Zagreb, Centar za stalno stručno usavršavanje, Zagreb 2009-03-31; 2009-09-22; 2009-09-30; Varaždin 2009-09-22 tema: *Norme za knjižničare i informacijske i dokumentacijske stručnjake*
- BIZimpakt projekt: *Seminar o normama za industrijske proizvode*, Varaždin 2009-05-07
- HAK Stručni skup: *Smanjenje emisije stakleničkih plinova u cestovnom prometu u uvjetima globalne krize-recesije*, Zagreb 2009-06-04
- CROLAB 3. međunarodna konferencija: *Kompetentnost laboratorija 2009.*, Cavtat 2009-10-15/17, tema: *Uzimanje uzoraka sa životinjskih trupova za mikrobiološko ispitivanje*
- CROLAB 3. međunarodna konferencija: *Kompetentnost laboratorija 2009.*, Cavtat, 2009-10-15/17, teme: *Osnovni skup normi potreban za rad u laboratorijima; Normizacija u području kakvoće zraka- moderator okruglo stola* tema: *Rezultati ispitivanja u zaštiti okoliša*
- HGK ISO forum Croaticum: *Dinamika razvoja kvalitete sustava upravljanja u Hrvatskoj*, Zagreb, 2009-09-28
- HR PSOR: *Normizacija – Alat konkurentnosti i održivosti*, Zagreb 2009-10-27
- VTT Kvaliteta d.o.o.: *Prvi međunarodni simpozij o otpadnim vodama*, Opatija 2009-11-24
- *Predstavljanje Izvješća o održivosti Coca-Cola HBC Hrvatska*, Zagreb 2009-12-02
- HZN seminar: *Norme koje se koriste u radu laboratorija – stručni rad, akreditacija, zakoni i propisi*, Zagreb 2009-12-08; 2009-12-15
- *Nova izdanja norma kao doprinos povećanju sigurnosti dječjih igrališta*, Zagreb 2009-05-29
- EIS 2009: 18. međunarodni "Elektroinženjerski simpozij", Šibenik, 2009-05-04/06, teme: "Osvrt na Pravilnik o sigurnosti strojeva i pripadajuće usklađene norme" i "Elektrotehnička sigurnost strojeva"
- P&P 2009: 19. međunarodni simpozij "Planiranje i projektiranje", Zagreb, 2009-11-05/06, tema: "Uredba o postupcima službenog obavješćivanja u području norma, tehničkih propisa, te propisa o uslugama informacijskog društva"

- HRO CIGRE: 9. savjetovanje HRO CIGRE, Cavtat, 2009-11-08/12, tema: *“Normizacija za projektiranje, izgradnju i održavanje nadzemnih vodova“*
- REGIONAL WORKSHOP: *Benefiting from new impulses for the Free Movement of Goods*, Beograd, 2009-02-09/13
- TAIEX: *Info days on the European Standardization Process*, Bruxelles, 2009-03-02
- EIS 2009: 18. međunarodni *“Elektroinženjerski simpozij“*, Šibenik, 2009-05-04/06
- HKAIG: Savjetovanje *“Energetski učinkovito zgradarstvo – Europsko i hrvatsko zakonodavstvo i norme“*, Zagreb, 2009-05-18
- CENELEC: 32. sastanak europskog tehničkog odbora *CLC/TC 79, Alarm Systems*, Dubrovnik, 2009-05-27/28
- HKEI: *Konstituirajuća Skupština Hrvatske komore elektroinženjera elektrotehnike*, Zagreb, 2009-07-16
- HKEI: *Dani ovlaštenih inženjera elektrotehnike*, Zadar, 2009-10-11
- Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto: Stručni skup *“Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom – primjeri dobre prakse“*, Zagreb, 2009-10-28
- IEC: *Sastanak međunarodnog tehničkog odbora IEC/TC 38, Instruments transformers*, Madrid, 2009-11-05/06
- P&P 2009: 19. međunarodni simpozij *“Planiranje i projektiranje“*, Zagreb, 2009-11-05/06
- HRO CIGRE: 9. savjetovanje HRO CIGRE, Cavtat, 2009-11-08/12
- Direktiva 98/34/EZ: 112. sastanak Odbora za norme i tehničke propise, Bruxelles, 2009-12-03/05
- Energetika Marketing: 8. *plinarski forum*, Varaždinske Toplice 2009-03-26/27
- HZN: *Članstvo nacionalnog normirnog tijela u CEN-u i CENELEC-u*, Zagreb 2009-04-01
- Međunarodno stručno savjetovanje: *Humanitarno razminiranje*, Šibenik 2009-04-27/30
- HAA: *Ocjenjivanje sukladnosti u području sigurnosti dizala*, Zagreb 2009-05-06/07
- 3. *konferencija o sigurnosti hrane u Republici Hrvatskoj*, Opatija 2009-05-11/13
- Energetika Marketing: 6. *Hrvatski seminar o tlačnoj opremi*, Zagreb 2009-05-14
- MZOPUG, HZN i dr.: *Energetski učinkovito zgradarstvo*, Zagreb 2009-05-18
- ISO: *Workshop on increasing the impact of developing country participation in International Standardization on Social Responsibility*, Quebec City, Canada 2009-05-16/17
- ISO/TMB/WG Social Responsibility 7th meeting, Quebec City, Canada 2009-05-18/22
- HAA: *Jednostavne tlačne posude i tlačna oprema*, Zagreb 2009-05-20/21
- EU program *EuropeAid Business Support Programme for Bulgaria, Romania, Croatia and Turkey*, seminar *Europski most za unapređenje kvalitetne proizvodnje hrane*, Opatija 2009-05-21
- FSB Zagreb: *Suvremeni konstrukcijski materijali*, Zagreb 2009-05-26

- FSB Zagreb: *Nehrđajući čelici – problemi u primjeni*, Zagreb 2009-06-04
- 9. međunarodno savjetovanje ljevača, Opatija 18. do 20. lipnja 2009-06-18/20
- ISO: *Adopting and referencing International Standards*. Bukurešt, Rumunjska, 2009-06/07-30/02
- HAA: *Pokretna tlačna oprema*, Zagreb 2009-09-08/09
- MINGORP: *Plinska energetska konferencija*, Split 2009-11-12/13
- ISO: *Regional workshop on social responsibility*, Vilnius, Litva, 2009-11-17/18
- ISO FORUM CROATICUM – Dinamika razvoja kvalitete sustava upravljanja u Republici Hrvatskoj
- MINGORP, HZN -- priprema i održavanje radionice „Norme i javna nabava zaštitne opreme“ , svibanj 2009

Izobrazba djelatnika HZN-a:

Radnici HZN-a tijekom 2009. godine završili su niz programa izobrazbe u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija:

- MVPEI: *Abeceda EU – Osnove EU*, 2009-12-07/08
- MVPEI: *Abeceda EU – Pregovaranje u institucijama, EU-a* 2009-12-09/11
- MVPEI: *Abeceda EU – Prevođenje i europske integracije*, 2009-11-13
- MVPEI: *Abeceda EU – Upravljanje projektnim ciklusom I*, 2009-11-10/11
- SDURF: *Upravljanje projektnim ciklusom II*, 2009-11-17/19
- MVPEI: *Abeceda EU – Uvod u ekonomsku politiku EU-a*, 2009-03-09
- MVPEI: *Abeceda EU – Pretraživanje i pronalaženje dokumentacije EU-a*, 2009-02-18

U skladu s obvezama Zakona o zaštiti na radu više djelatnika HZN-a prošlo je izobrazbu iz područja sigurnosti na radu i to:

- Preventivne mjere zaštite od požara, gašenje požara, spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom
- Rad na siguran način na računalu.

6.2. PROSTOR ZA RAD

Prostori za rad Hrvatskog zavoda za norme nalaze su u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu.

Ukupna površina uredskog prostora, dvorana za sastanke, normoteke i pomoćnih prostorija HZN-a (na odgovarajući način opremljeni prostori za informatičku opremu, arhivu, skladište) iznosi oko 1000 m². Uređeni prostori za rad omogućuju redovito obavljanje poslova HZN-a i održavanje sastanaka tehničkih odbora u primjerenu okolišu.

Uz taj prostor po potrebi HZN može povremeno koristiti dvorane za sastanke Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva te Hrvatske akreditacijske agencije koje se nalaze u istoj zgradi.

6.3. RAD TEHNIČKIH ODBORA

Tijekom 2009. godine izvršeno je restrukturiranje tehničkih odbora, pododbora i radnih skupina.

U podršci i radu tehničkih odbora obavljaju se redovito ovi poslovi:

- prihvaćanje i registracija prijave za rad u tehničkim odborima
- organizacija i sazivanje sastanaka tehničkih odbora
- pregled i praćenje stanja međunarodne/europske normizacije u području rada svakoga pojedinog tehničkog odbora
- unos podataka o novim normizacijskim projektima svakoga tehničkog odbora u sustavu HZNorm
- distribucija međunarodnih i europskih norma kao radnih dokumenata za rad svakog tehničkog odbora/pododbora/radne skupine
- pregled međunarodnih i europskih norma radi izrade prijedloga o prihvaćanju tih norma u hrvatsku normizaciju
- prijevod i lektura naslova norma i opisa područja primjene
- izrada prijedloga o prihvaćanju međunarodnih/europskih norma, provedba postupka odobravanja i registracije u sustavu HZNorm
- objava prijedloga za prihvaćanje međunarodnih i europskih norma u svakom broju HZN Glasila
- pripreme za prevođenje i prijevod norma
- pripreme, izrade i oblikovanja nacrtu hrvatskih norma i objave javne rasprave
- pripreme popisa prihvaćenih hrvatskih norma i objave popisa u svakom broju HZN Glasila
- pripreme i objave popisa norma koje se povlače u svakom broju HZN Glasila.

6.4. PREUSTROJ TEHNIČKE INFRASTRUKTURE

Proces preustroja infrastrukture tehničkih odbora koji je započeo 2006. godine dovršen je 2009. godine na temelju petog dijela Unutrašnjih pravila za normizaciju, UPN 5, *Osnivanje i rad tehničkih odbora*.

Broj preustrojenih HZN/TO-a u tijeku 2009. godine prema područjima normizacije:

Područje normizacije	Broj odbora
Osnovne norme	10
Graditeljstvo	22
Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	9
Metalni materijali	6
Nemetalni materijali	9
Prijevoza, rukovanje materijalima i pakiranje	11
Strojarstvo	15
Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	11
Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	17
Elektrotehnika	2
Elektronika	2
Informatička tehnologija	1

Tijekom 2009. godine osnovana su dva nova TO-a tako da je 31. prosinca HZN imao 165 aktivnih TO-a ustrojenih prema novim pravilima s oko 2500 članova.

Tehnički odbori HZN-a prate rad većeg broja međunarodnih i europskih tehničkih odbora: 127 ISO/TC-a (65 % od ukupnog broja ISO/TC-a), 38 IEC/TC-a (40 %), 214 CEN/TC-a (77 %), 25 CENELEC/TC-a (44 %) i sve postojeće ETSI/TC-e (100 %).

Svi registrirani članovi HZN/TO-a imaju trajan pristup zaštićenom području na internetskoj stranici HZN-a gdje se nalaze trajno ažurirani nacionalni, europski i međunarodni radni dokumenti. Pristup radnim dokumentima u zaštićenom području osiguran je u sklopu priprema za ispunjavanje uvjeta za članstvo HZN-a u CEN-u i CENELEC-u te za aktivni rad u europskim normizacijskim organizacijama.

Popis tehničkih odbora HZN-a prema područjima normizacije na dan 31. prosinca 2009. godine dan je u Prilogu 1.

Tijekom 2009. godine održan je niz sastanaka tehničkih odbora s ciljem njihova preustroja i provedbe postupka prihvaćanja europskih i međunarodnih u hrvatski normizacijski sustav.

Broj održanih sastanaka HZN/TO-a prema područjima normizacije:

Područje normizacije	Broj sastanaka
Osnovne norme	10
Graditeljstvo	14
Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	6
Metalni materijali	21
Nemetalni materijali	13
Prijevoza, rukovanje materijalima i pakiranje	11
Strojarstvo	17
Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	4
Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	18
Elektrotehnika	19
Elektronika	2
Telekomunikacije	5

6.5. HRVATSKE NORME

6.5.1. PRIHVATANJE MEĐUNARODNIH I EUROPSKIH NORMA

Po dovršenju preostroja pojedinih TO-a u velikoj je mjeri ubrzan rad na prihvatanju europskih i međunarodnih norma u svim TO-ima koji su nastavili s radom.

Hrvatski zavod za norme neprekidno prati razvoj norma na europskoj i međunarodnoj razini te nastoji održati dinamiku prihvatanja europskih norma u nacionalni sustav u skladu s dinamikom njihova razvoja na europskoj razini, a u rokovima koje utvrđuju europske normizacijske organizacije CEN i CENELEC.

Budući da se na europskoj razini neprekidno razvijaju nove norme te preinačuju, povlače i zamjenjuju postojeće norme te tako europske organizacije za normizaciju CEN i CENELEC mjesečno objavljuju više od stotinu novih norma koje je potrebno prihvatiti kao hrvatske norme, broj europskih norma prihvaćenih na nacionalnoj razini blago varira. Do kraja u nacionalni normizacijski sustav sveukupno je prihvaćeno više od 90 % europskih norma.

Do kraja 2009. godine ukupno je prihvaćeno 24311 europskih i međunarodnih norma kako hrvatske norme. Uz poslove prihvatanja europskih norma tijekom navedenog razdoblja nastavljen je i rad na pripremi prijevoda europskih i međunarodnih norma i njihovu izdavanju na hrvatskom jeziku. U 2009. godini uređeno je i objavljeno 13 hrvatskih norma na hrvatskome jeziku, od toga je jedna izvorna hrvatska norma. U postupku je rad na pripremi prijevoda europskih norma iz područja graditeljstva (tzv. Eurokodova) i izradi nacionalnih dodataka, a HZN tijekom 2009. godine nije proveo nikakve aktivnosti.

6.5.2. PRIPREME HZN-a ZA ČLANSTVO U EUROPSKIM ORGANIZACIJAMA CEN i CENELEC

Hrvatski zavod za norme ispunio je uvjete za članstvo u europskim organizacijama za normizaciju te je, na temelju prijave za članstvo koju je podnio (26. lipnja 2009.) i uspješno provedena audita za ocjenu osposobljenosti HZN-a (od 14. do 18. rujna 2009. godine), postao punopravni član Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC). Time je HZN ispunio uvjete iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se odnose na sudjelovanje Hrvatske u radu specijaliziranih europskih organizacija u području normizacije (CEN, CENELEC, ETSI).

6.5.3. POVLAČENJE PREUZETIH NORMA

Usporedno s prihvaćanjem europskih i međunarodnih norma istodobno se povlače proturječne hrvatske norme.

6.5.4. DOSTAVA PODATAKA O PRIHVAĆENIM EUROPSKIM NORMAMA I PROCES NOTIFIKACIJE

Hrvatski zavod za norme sudjeluje u europskom sustavu CEN i PROJEX – *National implementation* od lipnja 2007. godine redovitim upisom podataka o hrvatskim normama kojima su prihvaćene europske norme u informacijski sustav CEN-a u skladu s pravilima tog sustava. Podaci o prihvaćenim hrvatskim normama dostupni su, zajedno s podacima svih redovitih članova CEN-a, na internetskim stranicama CEN-a.

Obavijesti o hrvatskim normama kojima su prihvaćene europske norme CENELEC-a i ETSI-ja dostavljaju se tim organizacijama u skladu s njihovim pravilima.

Od travnja 2008. godine HZN je uključen i u sustav *CEN INFOPRO* za prijavljivanje (notifikaciju) izvornih hrvatskih norma u skladu s europskom Direktivom 98/34/EC o obavješćivanju o normama, tehničkim propisima i propisima informacijskog društva. Podaci o izvornim hrvatskim normama redovito se uključuju u mjesečne izvještaje o novim prijavama (*CEN Monthly Notification Register*) zajedno s podacima svih punopravnih članova CEN-a.

6.6. DOPRINOS NORMIZACIJE PRIMJENI PRAVNE STEČEVINE U PODRUČJU SLOBODNOG KRETANJA ROBA

Zbog uloge koju usklađene europske norme imaju u provedbi tehničkog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga pristupa, Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim

organizacijama na pripremi popisa odgovarajućih norma koje služe kao tehnička potpora za provedbu toga zakonodavstva.

Hrvatski zavod za norme trajno provodi analizu procesa prihvaćanja usklađenih europskih norma prema svim europskim direktivama *novoga pristupa*. O rezultatima analize Zavod obavještuje tijela državne uprave koja su odgovorna za implementaciju pojedinih direktiva te tim tijelima dostavlja popise hrvatskih norma kojima su prihvaćene usklađene europske norme prema svakoj direktivi (odnosno odgovarajućem hrvatskom propisu).

Kao dio procesa tehničkog usklađivanja, u prosincu 2009. godine u HZN-u je održan sastanak s predstavnicima tijela državne uprave koja su se prijavila za suradnju s HZN-om na kojem su dane obavijesti o:

- procesu prihvaćanja europskih norma i dosadašnjim rezultatima,
- uvjetima za članstvo HZN-a u europskim organizacijama CEN-u i CENELEC-u, s posebnim osvrtom na uvjete čije je ispunjavanje povezano s aktivnostima usklađivanja zakonodavstva i stoga ih HZN ne može ispuniti bez suradnje s tijelima državne uprave koja su nadležna za odgovarajuće zakonodavstvo,
- načelima upućivanja na norme u zakonodavstvu s posebnim osvrtom na europski *novi pristup* i primjenu *pretpostavke o sukladnosti* u slučaju dragovoljne primjene norma.

HZN od 1995. godine, kao pridruženi član europskih normizacijskih organizacija (CEN-a i CENELEC-a) te član ETSI-ja, osigurava dostupnost europskih dokumenata i informacija o radu tih organizacija zainteresiranim korisnicima u Republici Hrvatskoj.

Rezultati rada u prihvaćanju usklađenih europskih norma prema svim direktivama *novoga pristupa* do 31. prosinca 2009. godine dani su u Prilogu 2.

Kao što se vidi iz Priloga 2, na dan 31. prosinca 2009. godine gotovo sve usklađene europske norme prihvaćene su kao hrvatske norme.

U svrhu pravovremenog prihvaćanja Eurokodova u Republici Hrvatskoj potpisan je Sporazum između Hrvatskog zavoda za norme, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu kojim su određene obveze svakog potpisnika. U skladu s tim sporazumom Hrvatski zavod za norme bio je dužan osigurati određena sredstva za 2009. godinu kako bi se mogli na vrijeme izraditi nacionalni parametri, kao i prijevodi Eurokodova. HZN nije mogao osigurati odgovarajuća sredstva iz državnog proračuna za tu namjenu te u skladu s tim nije mogao ni ispuniti svoj dio obveza. Zbog toga je došlo do zastoja na realizaciji projekta te se nisu mogla iskoristiti ni sredstva koja su u svrhu provedbe Sporazuma predvidjeli MZOPUG i HKAIG u proračunu za 2009. godinu.

6.7. ČLANSTVO I RAD U TIJELIMA MEĐUNARDNIH I EUROPSKH ORGANIZACIJA ZA NORMIZACIJU

Tijekom 2009. godine HZN je pratio rad međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO i IEC) i europskih organizacija za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI).

HZN je sudjelovao u radu međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija, pratio njihov rad te dostavljao tim organizacijama obavijesti o svojem radu.

Prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, članak 73. Republika Hrvatska obvezala se poduzimati mjere za usklađivanje svojega sustava s europskim sustavom i u području normizacije.

Područje normizacije važno je horizontalno pitanje u području pregovora iz poglavlja 1. – Sloboda kretanja roba, a uključeno je i u druga područja pregovaranja.

6.7.1. MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU (ISO, IEC)

Godine 2009. predstavnici HZN-a nisu sudjelovali u radu redovitih godišnjih općih skupština međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO-a i IEC-a).

Predstavnici Republike Hrvatske koji su aktivni članovi tehničkih odbora (ISO/TC 217; IEC/TC 31; IEC/TC 38 i IEC/TC 79), pododbora (ISO/TC 46/SC 9; ISO/TC 108/SC 2; IEC/TC 31/SC M, G, J) međunarodnih organizacija ISO-a i IEC-a, tijekom 2009. godine redovito su obavljali svoje obveze aktivnog sudjelovanja u radu tih tijela.

HZN vodi tajništvo međunarodnoga tehničkog pododbora IEC/TC/SC 31 J, *Razredba zona opasnosti i zahtjevi za instalacije (Classification of hazardous areas and installation requirements)*. HZN je tijekom 2009. godine redovito obavljao poslove tajništva toga pododbora.

Članovima odgovarajućih hrvatskih tehničkih odbora osiguran je pristup radnim dokumentima navedenih međunarodnih odbora. Međunarodnim se odborima redovito dostavljaju primjedbe na radne dokumente u tijeku pripreme međunarodnih norma te se redovito obavlja glasovanje o radnim dokumentima u svim fazama rada na međunarodnim normama.

Godine 2009. HZN je bio promatrač u 140 tehničkih odbora/pododbora ISO-a i u 58 tehničkih odbora/pododbora IEC-a te punopravni član u 8 tehničkih odbora/pododbora IEC-a i 3 tehnička odbora/pododbora ISO-a.

6.7.2. EUROPSKE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU (CEN i CENELEC)

Godine 2009. HZN je sudjelovao u radu europskih normizacijskih organizacija CEN-a i CENELEC-a kao pridruženi član tih organizacija.

Prema odluci Upravnoga vijeća predstavnik HZN-a sudjelovao je na godišnjoj 35. općoj skupštini CEN-a i 49. CENELEC-a te 5. godišnjem skupu CEN-a/CENELEC-a.

Predstavnici HZN-a sudjelovali su na izvanrednim sjednicama CEN-a i CENELEC-a u studenome 2009. na kojima je razmatrana prijava HZN-a za punopravno članstvo u tim organizacijama. Na tim je sjednicama HZN prihvaćen u punopravno članstvo u tim organizacijama.

Predstavnici HZN-a sudjeluju u radu tehničkih odbora i pododbora europskih normizacijskih organizacija (214 TC-a CEN-a i 25 TC-a CENELEC-a) te u svim postojećim TC-ima ETSI-a.

Predstavnici HZN-a su tijekom 2009. godine aktivno sudjelovali na sastancima europskih tehničkih odbora CLC/TC 31 i CEN/TC 35.

Predstavnici HZN-a također su sudjelovali na redovitim sastancima radne skupine europskih organizacija za normizaciju u području marketinga i distribucije norma (European Forum for Standards Distribution, EFSD) na kojima se podnose izvješća o prodaji norma u HZN-u i mjerama koje se poduzimaju radi poboljšavanja distribucije norma.

6.7.3. EUROPSKI INSTITUT ZA TELEKOMUNIKACIJSKE NORME (ETSI)

Kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske, HZN prati rad Europskog instituta za telekomunikacijske norme (NSO member – National standards organization).

Godine 2009. HZN je bio promatrač u 27 tehnička odbora/pododbora ETSI-a.

6.7.4. SURADNJA S NACIONALNIM NORMIRNIM TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA

Održano je nekoliko regionalno organiziranih sastanaka i radionica u području normizacije i srodnim područjima na kojima su sudjelovali predstavnici HZN-a.

Nastavljena je suradnja s nacionalnim normizacijskim organizacijama Njemačke (DIN, VDE), Ujedinjenog Kraljevstva (BSI) te američkom normizacijskom organizacijom ASTM na distribuciji njihovih norma korisnicima u Republici Hrvatskoj.

6.7.5. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA

Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama i ustanovama koje u svojem radu upotrebljavaju norme (Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatska akreditacijska agencija, Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom i sl.).

Hrvatski zavod za norme također surađuje s Hrvatskom gospodarskom komorom, inženjerskim komorama te strukovnim tehničkim udrugama (HIS-om, Hrvatskim mjeriteljskim društvom, CROLAB-om, hrvatskim ogrankom međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave, «CIGRE», Hrvatskim društvom za kvalitetu i drugima).

6.7.6. SUDJELOVANJE U PREGOVORIMA RH/EU

Hrvatski zavod za norme aktivno je sudjelovao u radnoj skupini za pregovore Republike Hrvatske s Europskom unijom u području Slobode kretanja roba. HZN je tijekom 2009. godine primljen u punopravno članstvo europskih organizacija za normizaciju (CEN i CENELEC) te time ispunio sve obveze iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

6.8. INFORMATIČKI SUSTAV HZN-a

Provedena su poboljšanja internetske stranice HZN-a na hrvatskome i engleskome jeziku www.hzn.hr na kojoj su javnosti dostupni Katalog hrvatskih norma, Program rada HZN-a sa svim normizacijskim projektima te svi bitni podaci o aktivnostima HZN-a, tehničkim odborima i publikacijama HZN-a. Internetske stranice HZN-a redovito se ažuriraju novim sadržajima.

Na internetskoj stranici HZN-a redovito se objavljuje sadržaj svakog broja službenoga glasila HZN-a koje se prestao izdavati u tiskanom obliku od broja 6/2008.

U funkciji je e-mail sustav na platformi Lotus Domino/Notes, koji osim uobičajene razmjene poruka osigurava izravnu povezanost s aplikativnim rješenjima, tj. prihvaćanje i slanje poruka sa svim vrstama priloženih digitalnih dokumenata iz aplikativnog u e-mail sustav i obrnuto.

Informacijski sustav PSNORM redovito se koristi za ove aktivnosti:

- preuzimanje bibliografskih podataka, izvornih i radnih dokumenata međunarodnih i pojedinih europskih organizacija za normizaciju u digitalnom obliku
- redovito unošenje i održavanje podataka o tehničkim odborima/pododborima/radnim skupinama i njihovim područjima rada kao i o odgovarajućim međunarodnim i europskim tijelima

- redovito unošenje i održavanje podataka o članovima tehničkih odbora/pododбора i radnih skupina
- redovito unošenje i održavanje podataka o hrvatskim normizacijskim projektima, javnoj raspravi o prijedlozima za prihvaćanje norma, javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma i o novim hrvatskim normama
- izradu izvještaja za europske i međunarodne institucije o prihvaćenim hrvatskim normama
- izradu izvještaja o prodanim normama onih institucija, s kojima je sklopljen ugovor o prodaji norma

Redovito se koriste aplikativna rješenja za slijedeće poslovne procese:

- prodaju norma i drugih dokumenata
- financijsko knjigovodstvo
- urudžbiranje dokumenata
- opis i praćenja zaduženja/naplate članarina za članove HZN-a

Informacijski sustav PSNORM nije tijekom 2009. godine zbog rada na projektu migracije održavan u zadovoljavajućoj mjeri te povremeno izaziva zastoje u radu.

U narednom razdoblju bit će potrebno osigurati fizički back-up podataka te poboljšati tehničke uvjete u prostoriji sa serverima.

Tijekom 2009. godine nastavljen je rad na projektu HZN-a "Migracija postojećeg informatičkog sustava na novu tehnologiju".

Kao jedan od uvjeta (uvjet 6. – Infrastruktura u području telekomunikacija i informatičke tehnologije) za punopravno članstvo HZN-a u CEN-u i CENELEC-u, u sklopu ocjene sposobnosti HZN-a za članstvo u tim organizacijama prezentiran je informatičko telekomunikacijski sustav HZN-a te je ocijenjeno da zadovoljava tražene zahtjeve.

6.9. NORMOTEKA I RAD S KORISNICIMA

U 2009. godini uslugama normoteke koristilo se 763 korisnika izvan Zavoda, u normoteci su obrađene 243 narudžbe za prodaju normativnih dokumenata te 357 narudžba normativnih dokumenata za tehničke odbore HZN-a. Telefonskim putem pruženo je oko 2000 obavijesti o normama je dano 413 odgovora na upite elektroničkom poštom.

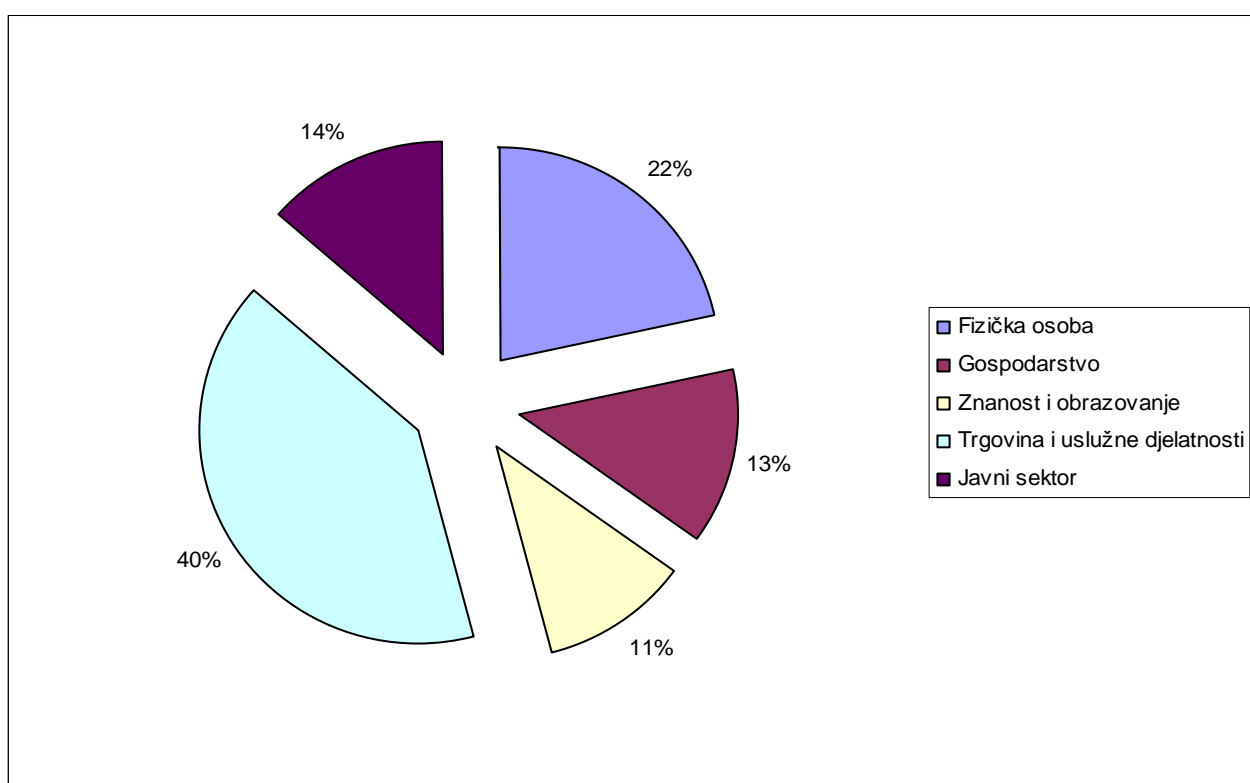
Najveći broj korisnika normoteke u 2009. godini bile su pravne osobe iz područja trgovine i uslužnih djelatnosti, a najveći je interes bio je pružanje obavijesti o normama te zahtjeva za nabavu norma iz područja graditeljstva.

Najviše interesa korisnika bilo je za hrvatske norme (HRN), potom njemačke norme (DIN), međunarodne norme (ISO i IEC), europske norme (CEN i CENELEC), granske norme (ASTM) te britanske norme (BS).

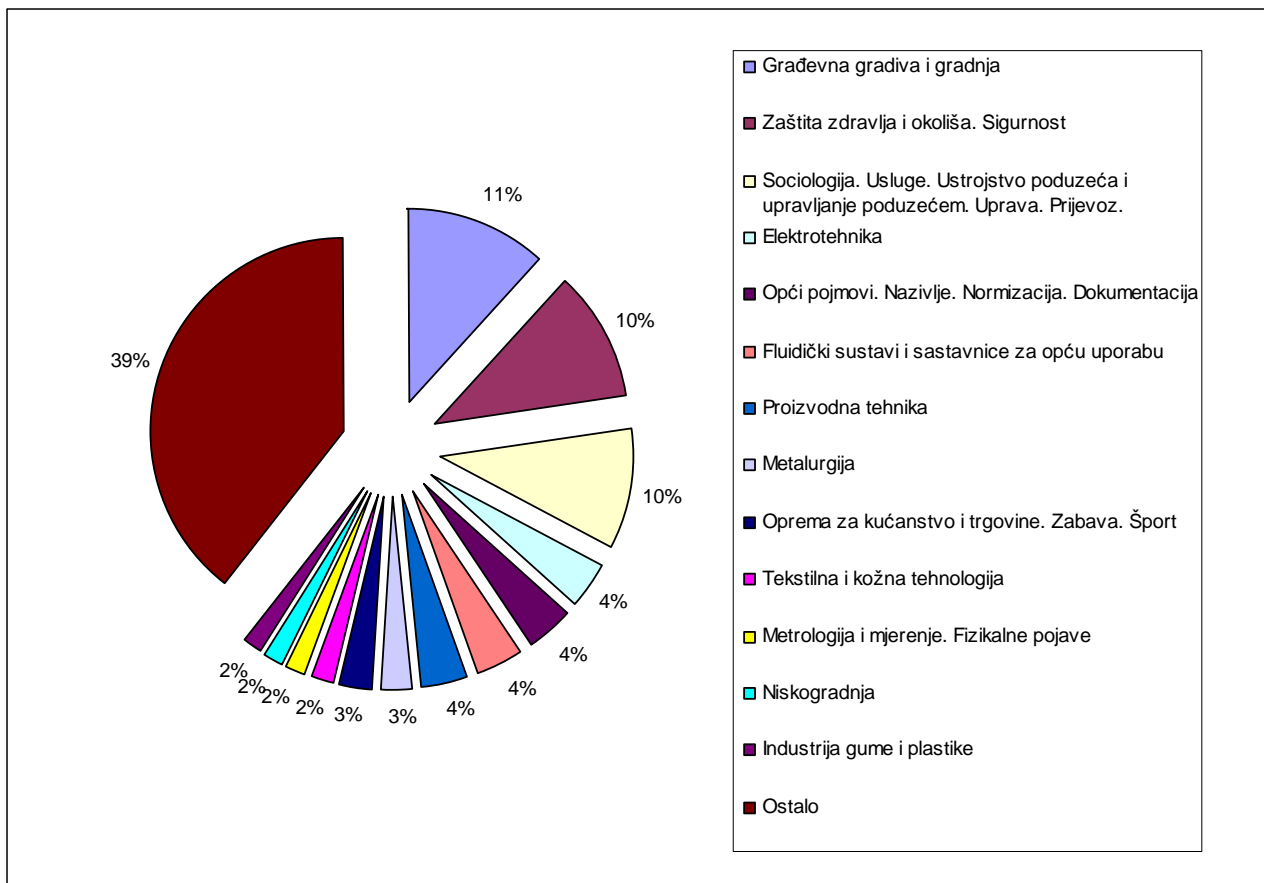
Do kraja godine fond normoteke porastao je za oko 14000 učitanih normativnih dokumenata.

Korisnicima normoteke omogućen je uvid u cjelokupan fond, pretraživanje baza podataka Perinorm i HZNorm, pregled domaćih i stranih stručnih publikacija iz područja normizacije te pretplata na usluge informiranja.

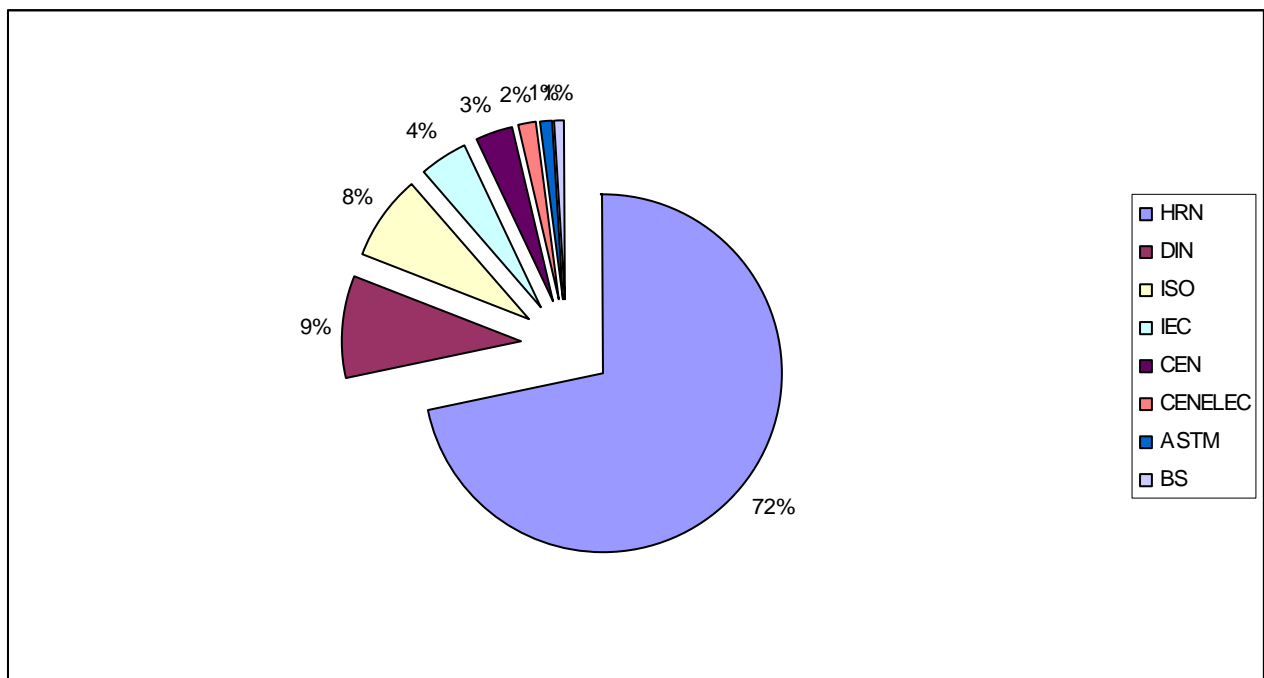
U sklopu održavanja seminara u organizaciji HZN-a tijekom 2009. godine normoteku je posjetilo stotinjak sudionika kojima je predstavljena uloga normoteke u okviru HZN-a.

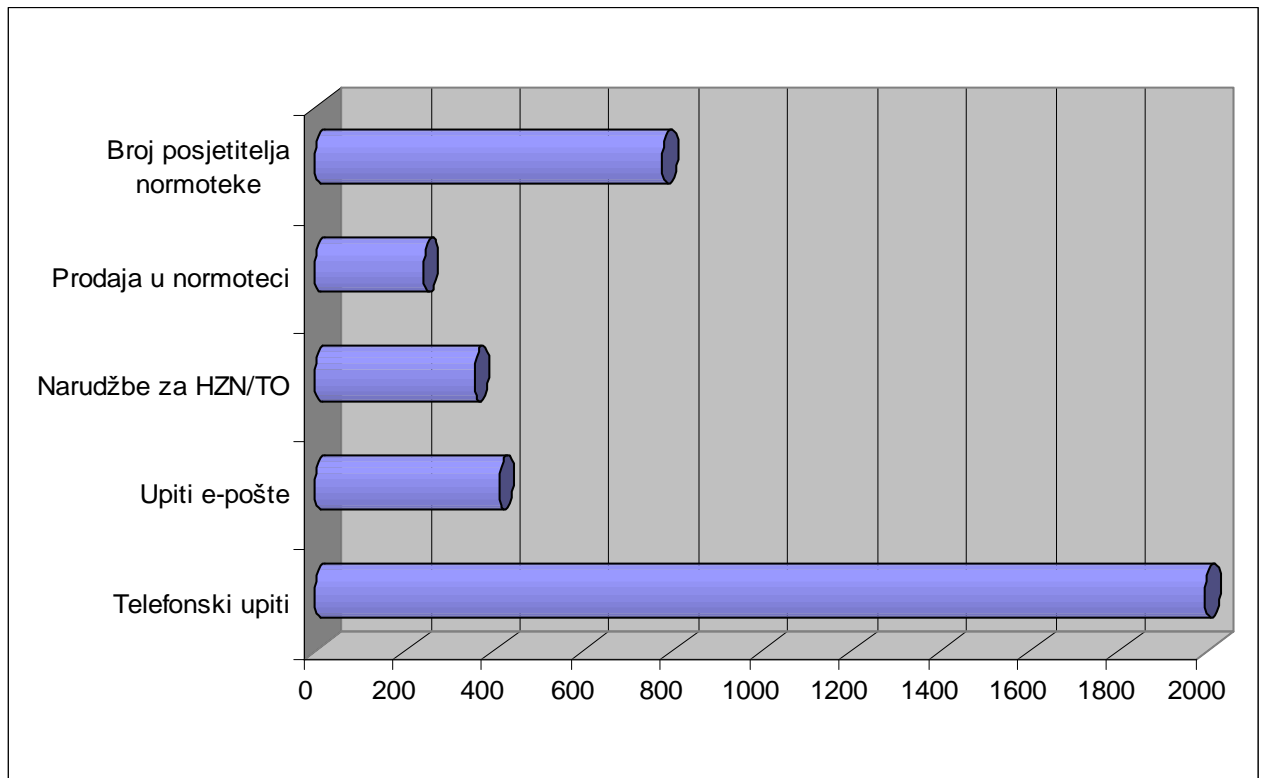
Slika 1: Posjetitelji normoteke prema djelatnostima (763)

Slika 2: Norme izdane prema međunarodnoj razredbi norma (ICS)

Slika 3: Norme izdane prema normizacijskoj organizaciji

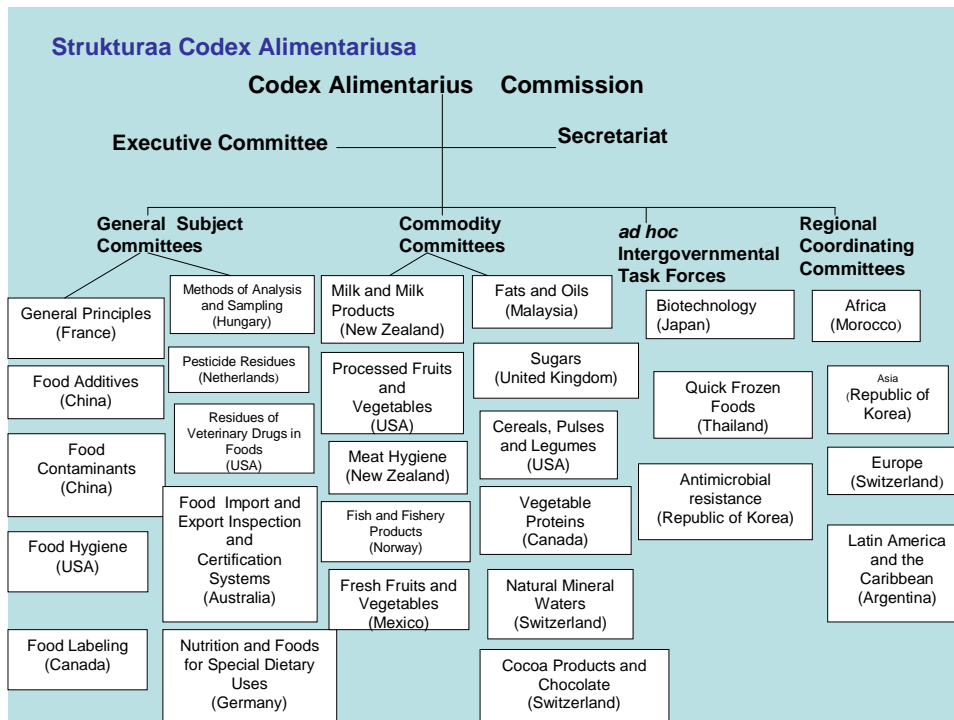

Slika 4: Usluge normoteke

6.10. KONTAKTNA TOČKA ZA CODEX ALIMENTARIUS

Codex Alimentarius je zbirka međunarodnih norma za hranu, smjernica i kodeksa dobre prakse kojima je glavna svrha zaštita zdravlja potrošača te osiguranje poštenih postupaka u trgovini hranom. Te norme služe kao temelj za mnoge nacionalne norme i propise za hranu.

Međunarodne norme za hranu (Codex Alimentarius) donosi Komisija za Codex Alimentarius (CAC). Komisiju za Codex Alimentarius zajednički su osnovale *Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO)* i *Svjetska zdravstvena organizacija (WHO)*. Sjedište joj je u Rimu (Italija). Svoju prvu sjednicu održala je 1963. godine, a njezini se sastanci redovito održavaju u Rimu ili Ženevi. Na slici u nastavku prikazana je organizacijska struktura Codexa Alimentarius.

Slika 5: Organizacijska struktura Codexa Alimentarius

Komisija osigurava neutralni forum u kojem se vlade, skupine potrošača, industrija i predstavnici znanosti sastaju radi razmjene ideja o sigurnosti hrane, trgovini hranom te donošenju norma iz područja hrane. Odluke se obično donose konsenzusom, a temelje se na znanstvenom mišljenju stručnih odbora FAO-a/WHO-a koji su neovisni o Komisiji.

Komisija Codex Alimentarius je međuvladino tijelo sa 182 države članice te 150 organizacija u svojstvu promatrača. Član CAC-a je i Europska unija. Republika Hrvatska je članica CAC-a od 1994. godine.

Svaka država članica CAC-a dužna je uspostaviti nacionalnu kontaktnu točku za Codex. HZN je kontaktna točka za Republiku Hrvatsku. Kontaktna točka djeluje kao veza između tajništva Komisije Codexa Alimentarius i Republike Hrvatske, koordinira sve bitne Codexove aktivnosti u Republici Hrvatskoj, prima sve Codexove konačne i radne dokumente (norme, kodekse prakse, smjernice itd.) te ih distribuira zainteresiranim stranama u Republici Hrvatskoj, dostavlja komentare na Codexove dokumente ili prijedloge Komisiji Codexa Alimentarius, surađuje s nacionalnom Codexovim odborom te djeluje kao veza za razmjenu informacija s drugim članicama Codexa.

Nadalje, kontaktna točka u HZN-u organizira sudjelovanje predstavnika iz Republike Hrvatske za rad u tijelima Codexa te održava zbirku konačnih Codexovih dokumenata.

Tijekom 2009. godine kontaktna je točka zaprimila više od 1000 Codexovih radnih dokumenata koji su prosljeđeni članovima nacionalne skupine za Codex Alimentarius. Predstavnici Republike Hrvatske tijekom 2009. godine

prisustvovali su sjednicama 6 Codexovih odbora. Stručnjaci iz odgovarajućih područja iz djelokruga Codexa aktivno su sudjelovali u radu više radnih skupina Codexa Alimentarius.

6.11. INFORMATIVNA SREDIŠNJICA U SMISLU SPORAZUMA WTO/TBT

U okviru svojih zadataka, Informativna središnjica WTO/TBT-a odgovorila je na oko 200 upita o hrvatskim normama, hrvatskim tehničkim propisima, certificiranju proizvoda te tijelima za certificiranje i ispitivanje. Većina upita je bila iz inozemstva.

Jedan predstavnik HZN-a sudjelovao je na redovitom sastanku Odbora za tehničke zapreke u trgovini Svjetske trgovinske organizacije (WTO/TBT), koji je održan u ožujku 2009. godine u Ženevi (Švicarska).

6.12. PRUŽANJE DRUGIH VRSTA USLUGA

U HZN-u provode se i postupci dodjele registracijskog broja za izdavače kartica (IIN) (sukladno normi ISO/IEC 7812, *Identification cards – Identification of issuers*), dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila i dijelova vozila (WMI, WPMI) (sukladno normama HRN ISO 3780:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača (ISO 3780:1983)* i HRN ISO 4100:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača dijelova (ISO 4100:1980)* i dodjele registracijskog broja davatelja programskih usluga za smart kartice (RID) (prema normi ISO/IEC 7816-5:2004, *Identification cards – Integrated circuit cards – Part 5: Registration of application providers*).

Tijekom 2009. godine provedena su dva (2) postupka dodjele registracijskog broja za izdavatelja identifikacijskih kartica (IIN), četiri (4) postupka dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila (WMI) te jedan (1) postupak dodjele registracijskog broja proizvođača dijelova vozila (WPMI).

U HZN-u održava se registar dodijeljenih registracijskih brojeva za Republiku Hrvatsku (javno dostupan na internetskim stranicama HZN-a).

6.13. IZDAVAČKA DJELATNOST

6.13.1. HRVATSKE NORME

U HZN-u se tehnički uređuju i oblikuju hrvatske norme i drugi normativni dokumenti i pripremaju u formatu spremnom za tisak.

U 2009. godini objavljeno je trinaest (13) novih hrvatskih norma prihvaćenih uz prijevod (u prosjeku 60 stranica po normativnom dokumentu), dok je najveći broj norma prihvaćen u izvorniku.

Odsjek za tehničku pripremu norma oblikuje prihvaćene europske, međunarodne i izvorne norme u format koji odgovara hrvatskoj normi (u elektroničkom PDF formatu).

6.13.2. SLUŽBENO GLASILO

Tijekom 2009. godini objavljeno je šest brojeva HZN e-glasila s ukupno 100 stranica članaka, obavijesti o radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, novosti iz HZN-a i drugih zanimljivosti.

Oglasnik za normativne dokumente u kojem se redovito objavljuju rezultati hrvatske normizacije: objava novih hrvatskih norma, nacrt hrvatskih norma, prijedloga za prihvaćanje stranih norma u izvorniku, povučenih norma i povučenih nacrt hrvatskih norma bio je redoviti sastavni dio svakoga broja HZN Glasila. U Oglasniku su objavljivane i obavijesti o normama europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju.

6.13.3. DRUGE PUBLIKACIJE

Tijekom 2009. godine zbog štednje nisu objavljene planirane tematske publikacije kao ni promotivne publikacije predviđene Programom rada za 2009. godinu.

Program rada izdan je u elektroničkom obliku (PDF) i nalazi se na internetskoj stranici HZN-a.

Katalog hrvatskih norma objavljuje se na internetskoj stranici HZN-a.

Pripremljeni su prijevodi sljedećih dokumenata i objavljeni na internetskim stranicama HZN-a:

- CENELEC Guide 11:2003, *Smjernice za prijam pridruženika u članstvo CENELEC-a (1/2009)*
- CEN Smjernice za prijam pridruženika u članstvo CEN-a (2/2009)
- Smjernice za terminološke politike (3/2009)
- ISO/GEN 9:2007, *ISO-ova Politika zaštite intelektualnog vlasništva ISO-a (4/2009)*
- *ISO POCOSA 2005, ISO-ova politika i postupci koji se odnose na autorska prava, prava iskorištavanja autorskih prava i prodaju ISO-ovih publikacija (5/2009)*

Pripremljeni su i uređeni prijevodi dokumenata za prijavu za članstvo u CEN-u i CENELEC-u.

6.13.4. VIŠEJEZIČNI RJEČNIK HZN-a

U 2009. godini nastavljen je rad na elektroničkom izdanju višejezičnog rječnika HZN-a. Višejezični rječnik tako sada sadržava sve nazive iz dosad prevedenih i objavljenih hrvatskih norma rječnika i objavljenih popisa istovrijednih naziva (više od 100 norma rječnika) i obuhvaća oko preko 14000 hrvatskih naziva s odgovarajućim istovrijednim nazivima na engleskome, francuskome i njemačkome jeziku. Taj je rječnik u prvome redu namijenjen zaposlenicima HZN-a prevoditeljima norma.

6.14. AKTIVNOSTI NA PROMICANJU NORMA

6.14.1. PREDSTAVLJANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Tijekom 2009. godine aktivnosti povezane s komunikacijom s javnošću te poslovima međunarodne suradnje bile su usmjerene u prvom redu na pripremu i organizaciju predstavljanja normizacije i HZN-a stručnoj i široj javnosti na stručnim skupovima, izložbama, seminarima, radionicama, okruglim stolovima te na promicanju djelatnosti HZN-a na specijaliziranim sajmovima i skupovima:

- 16. međunarodni elektroinženjerski simpozij u Šibeniku, održan 4. - 6. svibnja 2009.
- 53. EOQ kongres za kvalitetu, održan 12. – 14. svibnja 2009. u Cavtatu.
- 51. Međunarodni sajam obrtništva, održan 15. - 19. rujna 2009. na Zagrebačkom velesajmu.

Redovito su obavješćivana javnost i sredstva informiranja o normizacijskim aktivnostima HZN-a izdavanjem priopćenja za medije, nastupima u medijima i sastavljanjem i vođenjem press-clippinga:

- interaktivnom komunikacijom s korisnicima i pružanjem neograničenih ciljanih informacija putem pisanih materijala i internetskih stranica (obavijesti o novim elektroničkim publikacijama, pisanje obavijesti o novim uslugama, vođenje arhive vijesti - internacionalizacija i promicanje na Internetu)
- analizom uspješnosti javnog komuniciranja odnosno prikupljanjem povratnih informacija i njihovom prilagodbom za daljnje korištenje u pripremi i planiranju poslovanja
- redovitim unapređivanjem i upravljanjem komunikacijama s međunarodnim, europskim i nacionalnim organizacijama za normizaciju i njihovim uredima za odnose s javnošću.

Međunarodna suradnja

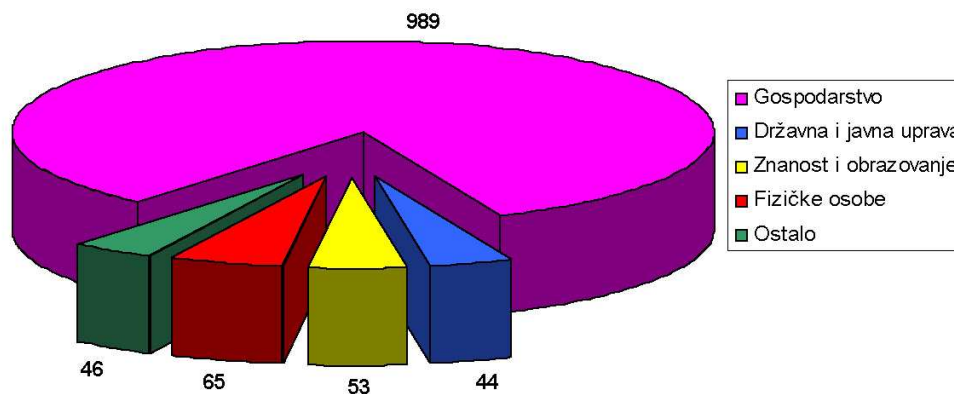
- praćenje rada međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO i IEC) i europskih organizacija za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI) u području upravljanja komunikacijama
- aktivno sudjelovanje u CEN-ovu projektom timu za izradu promidžbenih materijala i za određivanje novih PR alata kojima se služe djelatnici za odnose s javnošću pri predstavljanju normizacijske djelatnosti
- sudjelovanje u radu međunarodnih i europskih tijela koja se bave pitanjima komunikacije s javnošću
- praćenje rada međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju
- prikupljanje obavijesti o nacionalnom radu i njihovo prosljeđivanje međunarodnim i europskim organizacijama za normizaciju.

6.14.2. OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA NORMA 2009. GODINE

Prigodom Svjetskog dana norma 14. listopada 2009. godine Hrvatski zavod za norme uputio je priopćenje hrvatskoj javnosti u kojem je prenesena poruka svjetskih organizacija za normizaciju ISO-a, IEC-a i ITU-a. U poruci je pod krilaticom *Doprinos norma rješavanju klimatskih promjena* istaknuta uloga koju međunarodne norme imaju kao oruđa za pomoć vladama, gospodarskim subjektima i društvu u suzbijanju klimatskih promjena.

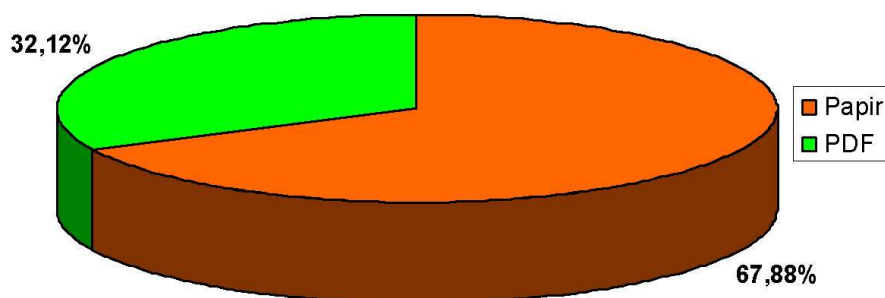
6.15. MARKETING I DISTRIBUCIJA NORMA I NORMATIVNIH DOKUMENATA

Tijekom 2009. godine zaprimljeno je 2717 predmeta za nabavu norma od 1197 različitih korisnika. Struktura korisnika u 2009. godini grafički je prikazana na slici 5.

Slika 5: Prikaz strukture korisnika/kupaca norma prema djelatnosti

Hrvatski zavod za norme do 2009. godine prodavao je normativne dokumente isključivo u papirnatome obliku. U svrhu zaštite autorskih prava HZN je od 1. ožujka 2009. godine uveo zaštitu normativnih dokumenata s pomoću vodenog žiga. Vodenim žigom obilježava se svaka stranica normativnog dokumenta te u pravilu sadrži ime kupca, broj računa, datum kupnje i obavijest „Zabranjeno umnožavanje u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez pisane dozvole HZN-a.“

Slika 6: Prikaz odnosa prodanih normativnih dokumenata s obzirom na sredstvo zapisa

Na različitim stručnim skupovima i seminarima u organizaciji HZN-a redovito se vrši promidžba hrvatskih norma sudionicima tih skupova i seminara te potiče njihova uporaba.

6.15.1. DISTRIBUCIJA HRVATSKIH NORMA I DRUGIH NORMATIVNIH DOKUMENATA

U 2009. godini prodano je 4900 različitih norma i normativnih dokumenata u 10698 primjeraka. Uvedena je zaštita od neovlaštenog kopiranja normativnih dokumenata s pomoću vodenoga žiga.

Prihod od prodaje normativnih dokumenata u 2009. godini iznosio je 22,87 % od ukupnoga proračuna HZN-a.

Prodaja norma neprekidno raste što se vidi iz brojčanog prikaza u tablici 2.

Tablica 2: Prikaz broja zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Broj zaprimljenih predmeta	1522	1440	1777	1817	2008	2362	2373	2505	2717
Broj realiziranih predmeta	1199	1299	1493	1534	1709	2054	2131	2237	2447
Broj nerealiziranih predmeta (radi odustajanja od kupnje)	131	174	154	169	174	271	194	268	270

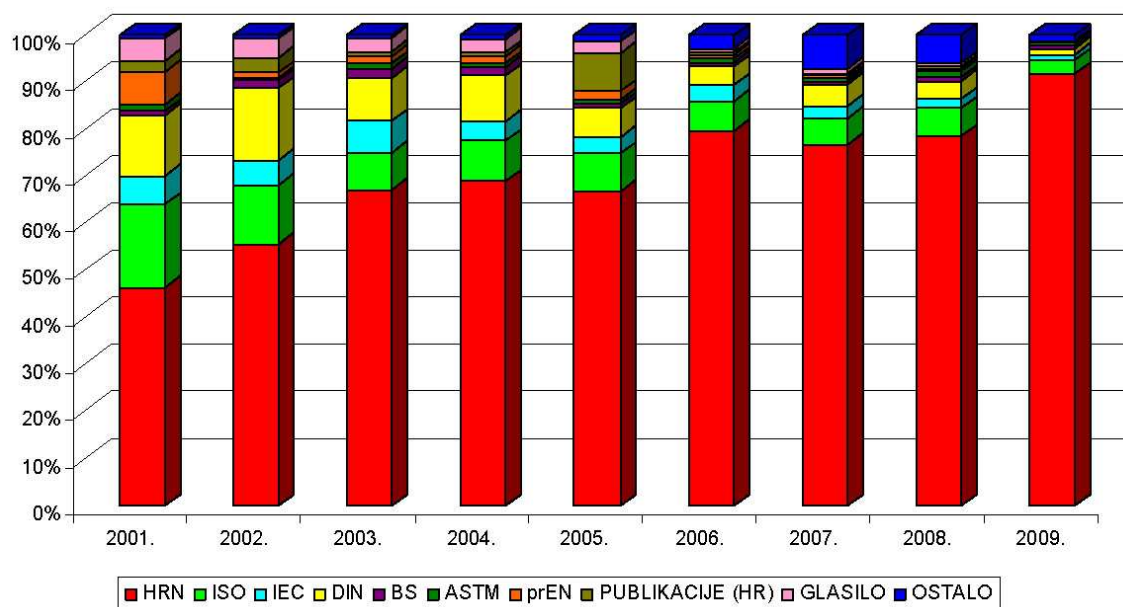
6.15.2. DISTRIBUCIJA MEĐUNARODNIH NORMA I NORMA DRUGIH NACIONALNIH TIJELA KORISNICIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tijekom 2009. godine nastavljena je suradnja HZN-a s međunarodnim (ISO, IEC), europskim (CEN, CENELEC), nekim nacionalnim normirnim tijelima (DIN, VDE, BSI) i američkim tijelom ASTM na distribuciji norma tih organizacija korisnicima u Republici Hrvatskoj na temelju ugovora koji su sklopljeni s tim organizacijama.

Tablica 3: Prodaja normativnih dokumenata prema izvorniku

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
HRN	2166	3119	4849	5041	4865	8778	7457	7588	9830
ISO	820	707	575	627	594	701	549	567	328
IEC	286	294	494	310	251	376	242	198	123
prEN	319	64	99	104	130	86	69	43	11
DIN	598	862	660	709	447	441	447	361	141
BS	38	96	140	127	73	90	72	83	47
ASTM	72	25	83	68	61	84	61	126	72
GLASILO	221	231	210	202	183	86	98	62	**
PUBLIKACIJE (HR)	111	182	81	65	585	63	30	57	25
OSTALO	31	35	38	59	100	313	687	571	146
UKUPNO	4662	5615	7229	7312	7289	11018	9712	9656	10723

** HZN Glasilo je od broja 6/2008 besplatno dostupno na internetskoj stranici HZN-a

Slika 7: Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku

Iz podataka o prodaji norma u razdoblju od 2001. do 2009. godine vidi se da je 2009. godina bila druga po broju prodanih norma te 31,8 % bolja od

prosjeaka prodanih norma u navedenom razdoblju. (Tablica 3: Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku)

6.16. SUSTAV KVALITETE HZN-a

Godine 2009. HZN je proveo certifikaciju sustava kvalitete te je u ožujku 2009. godine dobio CERTIFIKAT CH 09/0395 kvalitete prema normi ISO 9001:2008. Certifikaciju sustava kvalitete provela je švicarska tvrtka SGS. Certifikat vrijedi do ožujka 2012. godine.

7. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Za Hrvatski zavod za norme (Razdjel 151/05) planirana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu (NN br. 149/2008) u iznosu od 13.108.713,00 kuna (opći prihodi i primici - izvor 11). Zaključno s 31.12.2009. godine doznačen je ukupan iznos od 12.250.950,59 kuna, od toga 12.220.924,44 kuna su opći prihodi i primici odnosno 99,75 % dok su namjenski prihodi doznačeni u iznosu od 30.026,10 kune odnosno 0,25 %.

U skladu s odredbama Zakona o proračunu (NN br. 87/2008) i Zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu (NN br. 149/2008., 44/09. i 86/09.), HZN je izradio financijski plan za siječanj do prosinca 2009. godinu u iznosu od 12.297.740,00 kuna.

Rashode poslovanja u 2009. godini Hrvatski zavod za norme sveo je u okvire raspoloživih financijskih sredstava, a mjerama štednje i preraspodjelom sredstava u iznose od 763.421,00 kuna planiranih u financijskom planu podmirene su i dospjele obveze.

7.1. PRIHODI

Planirana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu iznosu od 13.108.713,00 kuna (opći prihodi i primici – izvor 11) umanjena su izmjenama i dopunama Državnog proračuna i to:

1. Izmjenom i dopunom Državnog proračuna (NN br. 44/09) ukupna planirana sredstva smanjena su za 800.973,00 kuna na rashodima za zaposlene te ukupna planirana sredstva iznose 12.307.740,00 kuna.
2. Izmjenom i dopunom Državnog proračuna (NN br. 95/09) ukupna planirana sredstva smanjena su za 10.000,00 kuna na stavci reprezentacija.

U skladu s tim ukupni planirani prihodi za razdoblje od siječnja do prosinca 2009. godine bili su 12.297.740,00 kuna (opći prihodi i primici - izvor 11).

U ukupno ostvarenim приходima 12.276.218,81 kuna sudjeluju: prihodi ostvareni na deviznom računu u iznosu od 46.264,72 kuna, kamate po viđenju u iznosu od 16,66 kuna i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika u ukupnom iznosu 408,68 kuna, ostvarenje u odnosu na plan 99,8 %.

Na temelju obavljanja poslova redovite djelatnosti, fakturirano je izlaznih računa u iznosu od 4.702.814,15 kuna, a naplaćeno je 4.558.691,15 kuna što predstavlja 97 %. Nenaplaćeno je 131.655,91 kuna (ovi prihodi koje HZN ostvaruje prodajom norma, naplatom članarina uplaćuju se u Državnu riznicu pod šifrom 5681 i vode se samo u evidencijama HZN-a).

Prihodi ostvareni na temelju obavljanja redovite djelatnosti:

PRIHODI	2008.	2009.	indeks 2009/2008
norme	2.659.984,95 kn	2.903.964,15 kn	109,17
članarine	1.816.275,00 kn	1.798.850,00 kn	99,04
ukupno	4.476.259,95 kn	4.702.814,15 kn	105,06

7.2. RASHODI

Ukupno planirani rashodi poslovanja za 2009. godinu iznose 12.297.740,00 kuna (opći prihodi i primici - izvor 11).

Ukupni rashodi izvršeni su u iznosu 12.299.309,24 kuna.

Odstupanje u izvršenju rashoda programa 1957 Razvoj normizacijskog sustava odnosi se samo na izvršavanje namjenskih prihoda (izvor 43) koji su izvršeni više od plana na temelju Suglasnosti za izvršavanje izvora/aktivnosti/stavke do razine ostvarenja prihoda u Državnom proračunu 2009. godine sukladno članku 50. stavku 2. Zakona o proračunu (NN br. 87/08), da se uplaćene i prenesene, a manje planirane pomoći, donacije i prihodi za posebne namjene mogu izvršavati iznad iznosa utvrđenih u državnom proračunu, a do visine uplaćenih, odnosno prenesenih sredstava u ukupnom iznosu 30.026,10 kuna.

Rashodi poslovanja se sastoje od: rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda i financijskih rashoda.

Rashodi za zaposlene izvršeni su u ukupnom iznosu 7.138.812,00 kuna odnosno 99 % plana. Rashodi za zaposlene izvršeni su prema Zakonu o plaćama u javnim službama i propisanoj proračunskoj osnovici.

Udio izvršenih rashoda za zaposlene u ukupno izvršenom proračunu za 2009. godinu iznosi 58 %.

Materijalni rashodi izvršeni su u ukupnom iznosu 3.981.960,00 kuna odnosno 1,7% više od plana.

Udio izvršenih materijalnih rashoda u ukupno izvršenom proračunu za 2009. godinu iznosi 32 %.

Veće ostvarenje u odnosu na plan ostvareno je trošenjem već spomenutih prenesenih namjenskih prihoda za rashode za stručno usavršavanje i naknade za prijevoz radnika s posla i na posao.

Najmanje ostvarenje u odnosu na plan ostvareno je kod rashoda za premije osiguranja.

Značajniji izvršeni rashodi za usluge odnose se na rashode za međunarodne članarine, intelektualne i osobne usluge, službena putovanja i usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

HZN plaća članarine međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO i IEC) i europskim organizacijama za normizaciju (CEN i CENELEC).

Izvršenje materijalnih rashoda manje je za 32 % u odnosu na 2008. godinu zbog provedbe mjera štednje prilikom planiranja u financijskom planu.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu 26.315,04 kuna odnosno 31,6 % više od plana.

Ostvarenje je veće od plana zbog naplate kartične provizije koja se knjiži direktno na stavku 3434 (ostali nespomenuti financijski rashodi) i ne prolazi kroz sustav Državne riznice. Rashode za naplatu kartične provizije teško je planirati jer nastaju kao posljedica prodaje norma putem POS uređaja (kupci plaćaju kupnju norma karticama).

Udio izvršenih financijskih rashoda u ukupno izvršenom proračunu za 2009. godinu iznosi 0,22 %.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 1.152.222,00 kuna odnosno 99,9 % plana.

Udio izvršenih rashoda za nefinancijsku imovinu u ukupno izvršenom proračunu za 2009. godinu iznosi 9,78 %.

Hrvatski zavod za norme realizirao je slijedeće projekte nefinancijske imovine:

Projekt	Iznos (kn)
K651006 Izgradnja i opremanje poslovnog prostora	41.426,00
K651008 informatizacija Zavoda	160.797,00
K651010 Razvoj informacijskog sustava	950.000,00
Ukupno	1.152.222,00

HZN je podmirio sve dostavljene fakture prema svojim dobavljačima do 31. prosinca 2009. godine.

Hrvatski zavod za norme završio je poslovnu godinu 2009. s pozitivnim financijskim rezultatom u iznosu od 31.737,00 kuna.

ZAKLJUČAK

U 2009. godini HZN je ispunio uvjete za članstvo u europskim organizacijama za normizaciju CEN i CENELEC.

Tijekom 2009. godine došlo je do povećanja broja članova HZN-a i to za 13, odnosno 2,62 %, tako da je broj članova HZN-a na kraju 2009. godine bio 509.

Na kraju 2009. bilo je ukupno prijavljeno 49 tijela državne uprave za suradnju s HZN-om (u odnosu na 47 iz 2008.).

Dovršen je proces preustroja tehničkih odbora prema novim pravilima rada. Na kraju 2009. godine HZN je imao 165 aktivnih TO-a ustrojenih prema novim pravilima s oko 2500 članova.

Tehnički odbori HZN-a prate rad većeg broja međunarodnih i europskih tehničkih odbora: 127 ISO/TC-a (65 % od ukupnog broja ISO/TC-a), 38 IEC/TC-a (40 %), 214 CEN/TC-a (77 %), 25 CENELEC/TC-a (44 %) i sve postojeće ETSI/TC-e (100 %).

Do kraja 2009. godine u hrvatski normizacijski sustav ukupno je prihvaćeno 24311 europskih i međunarodnih norma. Tijekom 2009. godine pripremljeno je i objavljeno 13 hrvatskih norma na hrvatskome jeziku. U postupku je rad na pripremi prijevoda europskih norma iz područja graditeljstva (tzv. Eurokodova) i izradi nacionalnih dodataka tim normama.

Izrađene su i uređene nove verzije Unutrašnjih pravila za normizaciju:

- UPN 1, *Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
- UPN 2, *Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
- UPN 3, *Izradba i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
- UPN 4, *Osnivanje i rad programskih odbora*
- UPN 5, *Osnivanje i rad tehničkih odbora*
- UPN 6, *Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*

Održani su sastanci s predstavnicima ministarstava o uključivanju HZN-a u proces provedbe tehničkih propisa u njihovim područjima te o načelu upućivanja na dragovoljne norme u propisima, pripremljeni su popisi hrvatskih norma koji podupiru nove tehničke propise za objavu u Narodnim novinama.

Katalog hrvatskih norma redovito se prosuđuje na internetskoj stranici HZN-a.

HZN je bio suorganizator i pokrovitelj niza skupova te aktivno sudjelovao sa stručnim prezentacijama na tim skupovima.

Hrvatski zavod za norme do 31. prosinca 2009. godine podmirio je sve financijske obveze prema svojim dobavljačima.

Hrvatski zavod za norme završio je poslovnu godinu 2009. s pozitivnim financijskim rezultatom u iznosu od 31.737,00 kuna.

HZN-7-24/2010-UV-2/1

Zagreb, 28. lipnja 2010.

v.d.ravnatelj HZN-a

Mirko Vuković, dipl.ing.el.

PRILOG 1

POPIS TEHNIČKIH ODBORA HZN-a (2009-12-31)

1 POPIS HZN/TO-a, DONESENE ODLUKE TU-a i UV-a

PODRUČJE: ELEKTROTEHNIKA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO E1	Nazivlje u elektrotehnici	2009-04/2009-06
HZN/TO E2	Rotacijski strojevi	2007-12/2008-01
HZN/TO E8	Sustavski vidovi opskrbe električnom energijom	2008-02/2008-04
HZN/TO E9	Električna oprema za željeznicu	2008-04/2008-04
HZN/TO E10	Fluidi za primjenu u elektrotehnici	2008-04/2008-04
HZN/TO E11	Nadzemni vodovi	2008-05/2008-06
HZN/TO E13	Oprema za mjerenje električne energije te upravljanje tarifom i potrošnjom	2008-05/2008-06
HZN/TO E14	Energetski transformatori	2007-12/2008-01
HZN/TO E15	Čvrsti elektrotehnički izolacijski materijali	2008-04/2008-04
HZN/TO E17	Sklopni i upravljački uređaji	2008-04/2008-04
HZN/TO E20	Električni kabeli	2007-12/2008-01
HZN/TO E22	Energetska elektronika	2008-04/2008-04
HZN/TO E23	Elektroinstalacijski pribor	2007-12/2008-01
HZN/TO E31	Eksplozivne atmosfere	2008-04/2008-04
HZN/TO E34	Žarulje, svjetiljke i pripadna oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO E36	Izolatori	2008-05/2008-06
HZN/TO E37	Odvodnici prenapona	2008-05/2008-06
HZN/TO E38	Mjerni transformatori	2008-04/2008-04
HZN/TO E42	Visokonaponska ispitivanja	2009-12/2009-12
HZN/TO E44	Elektrotehnička sigurnost strojeva	2008-05/2008-06
HZN/TO E45	Nuklearna instrumentacija	2008-06/2008-06
HZN/TO E55	Žice za namote	2008-04/2008-04
HZN/TO E56	Pouzdanost	2008-04/2008-04
HZN/TO E57	Upravljanje energetske sustavom i pridružene komunikacije	2008-05/2008-06
HZN/TO E59	Uporabne značajke električnih kućanskih aparata	2008-05/2008-06
HZN/TO E61	Sigurnost električnih kućanskih i sličnih aparata	2008-05/2008-06
HZN/TO E62	Električna oprema u medicinskoj praksi	2008-02/2008-04
HZN/TO E64	Električne instalacije i zaštita od električnog udara	2007-12/2008-01
HZN/TO E65	Mjerenje, vođenje i automatizacija industrijskih procesa	2008-05/2008-06
HZN/TO E69	Cestovna i industrijska električna vozila	2008-12/2009-02
HZN/TO E70	Stupnjevi zaštite kućištem	2008-04/2008-04
HZN/TO E72	Naprave za automatsko upravljanje u kućanstvu	2008-04/2008-04
HZN/TO E76	Sigurnost optičkog zračenja i laserska oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO E78	Rad pod naponom	2007-12/2008-01
HZN/TO E79	Alarmni sustavi	2008-05/2008-06
HZN/TO E80	Pomorska navigacijska i radiokomunikacijska oprema i sustavi	2008-05/2008-06
HZN/TO E81	Zaštita od munje	2008-04/2008-04
HZN/TO E85	Oprema za mjerenje električnih i elektromagnetskih veličina	2009-07/
HZN/TO E88	Vjetroagregati	2008-12/2009-02
HZN/TO E95	Mjerni releji i zaštitna oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO E99	Električne instalacije iznad 1kV izmjenične i 1,5 kV istosmjerne struje	2008-12/2009-02
HZN/TO E100	Audio, video i multimedijски sustavi te njihova oprema	2008-04/2008-04
HZN/TO E103	Odašiljačka oprema za radiokomunikacije	2008-05/2008-06
HZN/TO E106	Elektromagnetska polja u ljudskome okolišu	2007-12/2008-01
HZN/TO E108	Sigurnost elektroničke opreme u području audio, video, informacijske i komunikacijske tehnologije	2008-05/2008-06

HZN/TO E112	Procjena i značajke elektrotehničkih izolacijskih materijala i sustava	2008-11/2008-12
HZN/TO E500	Elektromagnetska kompatibilnost u elektrotehnici i telekomunikacijama	2008-04/2008-04
HZN/TO E501	Elektroakustika i ultrazvuk	2008-06/2008-06
HZN/TO E502	Elektrotehnički aspekti telekomunikacijske opreme	2009-04/2009-06

PODRUČJE: TELEKOMUNIKACIJE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO T3	Nazivlje u telekomunikacijama	2008-11/2008-12
HZN/TO T4	Normizacija u telekomunikacijama	2008-05/2008-06

PODRUČJE: INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO Z1	Informacijska tehnologija	2008-04/2008-04
HZN/TO 68	Bankarstvo, vrijednosni papiri i druge financijske usluge	2009-04/2009-06
HZN/TO 211	Geoinformacije/Geomatika	2008-05/2008-06
HZN/TO 215	Medicinska informatika	2008-05/2008-06

PODRUČJE: OSNOVNE NORME

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO Z2	Ocjenjivanje sukladnosti i akreditacija	2008-02/2008-04
HZN/TO 37	Terminologija	2009-04/2009-06
HZN/TO 46	Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije	2007-12/2008-01
HZN/TO 69	Primjena statističkih metoda	2009-04/2009-06
HZN/TO 130	Grafička tehnologija	2008-05/2008-06
HZN/TO 145	Grafički simboli	2008-05/2008-06
HZN/TO 172	Optika i optički instrumenti	2008-05/2008-06
HZN/TO 176	Upravljanje kvalitetom i osiguravanje kvalitete	2008-04/2008-04
HZN/TO 513	Mjerne jedinice i mjerila	2008-02/2008-04
HZN/TO 537	Tehnički crteži, dimenzijske i geometrijske specifikacije, opis proizvoda i odgovarajuća dokumentacija	2008-04/2008-04

PODRUČJE: STROJARSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 5	Metalne cijevi i priključci	2008-11/2008-12
HZN/TO 23	Traktori i strojevi za poljoprivredu i šumarstvo	2008-11/2008-12
HZN/TO 82	Rudarstvo	2008-11/2008-12
HZN/TO 86	Uređaji za hlađenje, klimatizaciju i dizalice topline	2008-04/2008-04
HZN/TO 116	Uređaji i oprema za izmjenu topline	2008-02/2008-04
HZN/TO 184	Sustavi industrijske automatizacije i integracija	2008-09/2008-11
HZN/TO 502	Plinski uređaji	2008-11/2008-12
HZN/TO 505	Prijenos i distribucija plina	2008-11/2008-12
HZN/TO 506	Materijali, oprema i konstrukcije za naftnu industriju, prirodni plin i geotermalnu vodu	2008-11/2008-12
HZN/TO 541	Sustavi grijanja, ventilacije i klimatizacije u građevinama	2007-12/2008-01
HZN/TO 544	Strojni elementi	2009-04/2009-06
HZN/TO 559	Zaporni, regulacijski i sigurnosni uređaji	2008-06/2008-06
HZN/TO 561	Kotlovi, posude pod tlakom, cjevovodi i plinske boce	2008-09/2008-11
HZN/TO 562	Alatni strojevi i alati	2008-11/2008-12
HZN/TO 563	Sigurnost strojeva	2008-11/2008-12

PODRUČJE: PRIJEVOZ, RUKOVANJE MATERIJALIMA I PAKIRANJE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 8	Brodogradnja	2008-05/2008-06
HZN/TO 22	Cestovna vozila	2007-12/2008-01
HZN/TO 178	Dizala, pokretne stube i pokretne trake za osobe	2008-02/2008-04
HZN/TO 508	Ambalaža i pakiranje	2008-05/2008-06
HZN/TO 509	Cestovna oprema	2008-04/2008-04
HZN/TO 515	Žičare, uspinjače i vučnice	2008-02/2008-04
HZN/TO 524	Cestovni prijevoz i prometna telematika	2008-05/2008-06
HZN/TO 528	Oprema za željeznice	2008-05/2008-06
HZN/TO 529	Granici, dizalice i prenosila neprekidne dobave	2008-05/2008-06
HZN/TO 530	Čelična užad, lanci, dizalične kuke, trake, omče i pribor	2008-05/2008-06
HZN/TO 534	Spremnici za teret	2008-02/2008-04

PODRUČJE: GRADNJA, GRADITELJSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 21	Protupožarna i vatrogasna oprema	2008-02/2008-04
HZN/TO 71	Beton	2007-12/2008-01
HZN/TO 74	Cement i vapno	2007-12/2008-01
HZN/TO 92	Zaštita od požara	2007-12/2008-01
HZN/TO 163	Toplinska izolacija	2008-04/2008-04
HZN/TO 165	Drvene konstrukcije	2008-05/2008-06
HZN/TO 167	Metalne konstrukcije	2008-05/2008-06
HZN/TO 179	Zidane konstrukcije	2008-05/2008-06
HZN/TO 182	Geotehničke konstrukcije	2007-12/2008-01
HZN/TO 196	Prirodni kamen	2008-05/2008-06
HZN/TO 221	Geosintetici	2007-12/2008-01
HZN/TO 517	Posebne vrste konstrukcija	2008-04/2008-04
HZN/TO 518	Podovi, stropovi i zidne obloge	2007-12/2008-01
HZN/TO 525	Hidroizolacijski materijali i proizvodi za pokrivanje krovova	2008-05/2008-06
HZN/TO 532	Dimnjaci	2008-04/2008-04
HZN/TO 533	Kolničke konstrukcije	2007-12/2008-01
HZN/TO 535	Agregati	2007-12/2008-01
HZN/TO 536	Vrata, prozori i staklo u graditeljstvu	2008-05/2008-06
HZN/TO 548	Konstrukcijski eurokodovi	2007-12/2008-01
HZN/TO 549	Svjetlo i rasvjeta	2008-06/2008-06
HZN/TO 551	Gradnja	2007-12/2008-01
HZN/TO 553	Predgotovljeni proizvodi	2008-04/2008-04

PODRUČJE: METALNI MATERIJALI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 25	Ljevarstvo	2007-12/2008-01
HZN/TO 44	Zavarivanje i srodni postupci	2008-02/2008-04
HZN/TO 135	Nerazorna ispitivanja	2008-02/2008-04
HZN/TO 503	Metalni materijali	2007-12/2008-01
HZN/TO 504	Korozija i zaštita metala i legura	2008-05/2008-06
HZN/TO 523	Humanitarno razminiranje	2008-02/2008-04

PODRUČJE: NEMETALNI MATERIJALI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 6	Papir, karton, pulpe	2008-02/2008-04
HZN/TO 28	Naftni proizvodi i maziva	2008-06/2008-06
HZN/TO 89	Furniri i drvene ploče	2009-04/2009-06
HZN/TO 120	Koža i obuća	2007-12/2008-01
HZN/TO 138	Plastične cijevi, spojnice i ventili za prijenos tekućina	2008-02/2008-04

HZN/TO 218	Drvo	2008-04/2008-04
HZN/TO 526	Bitumenska veziva	2007-12/2008-01
HZN/TO 531	Plastika i guma	2007-12/2008-01
HZN/TO 560	Tekstilni proizvodi	2008-06/2008-06

PODRUČJE: KEMIKALIJE, KEMIJSKO INŽENJERSTVO, PREHRAMBENI PROIZVODI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 34	Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	2008-04/2008-04
HZN/TO 35	Boje i lakovi	2008-06/2008-06
HZN/TO 47	Kemija	2008-05/2008-06
HZN/TO 54	Eterična ulja	2008-06/2008-06
HZN/TO 91	Površinski aktivne tvari	2008-05/2008-06
HZN/TO 126	Duhan i duhanski proizvodi	2008-05/2008-06
HZN/TO 134	Gnojiva i poboljšivači tla	2008-04/2008-04
HZN/TO 511	Eksplozivi za civilnu uporabu	2008-04/2008-04
HZN/TO 519	Adhezivi	2008-06/2008-06

PODRUČJE: ZDRAVLJE, OKOLIŠ I MEDICINSKA OPREMA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 43	Akustika	2007-12/2008-01
HZN/TO 108	Mehaničke vibracije i udari	2008-05/2008-06
HZN/TO 121	Anestetička i respiracijska oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO 146	Kakvoća zraka	2008-06/2008-06
HZN/TO 147	Kakvoća vode	2008-04/2008-04
HZN/TO 159	Ergonomija	2008-05/2008-06
HZN/TO 190	Kakvoća tla	2008-06/2008-06
HZN/TO 207	Upravljanje okolišem	2008-04/2008-04
HZN/TO 217	Kozmetika	2009-01/2009-02
HZN/TO 522	Karakterizacija i zbrinjavanje otpada	2007-12/2008-01
HZN/TO 539	Kemijski dezinficijensi i antiseptici	2008-05/2008-06
HZN/TO 550	Opskrba vodom	2008-04/2008-04
HZN/TO 554	Obrada otpadnih voda	2008-04/2008-04
HZN/TO 555	Medicinski proizvodi	2008-05/2008-06
HZN/TO 556	Osobna zaštitna oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO 557	Zaštitna odjeća	2008-05/2008-06
HZN/TO 558	Zaštita dišnih putova	2008-05/2008-06

PODRUČJE: PROIZVODI ZA KUĆANSTVO I SLOBODNO VRIJEME; USLUGE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 136	Namještaj	2008-02/2008-04
HZN/TO 181	Sigurnost igračaka i proizvodi za djecu	2007-12/2008-01
HZN/TO 219	Podne obloge	2008-04/2008-04
HZN/TO 228	Usluge u turizmu	2008-05/2008-06
HZN/TO 516	Usluge prijevoza	2008-02/2008-04
HZN/TO 521	Usluge održavanja	2008-06/2008-06
HZN/TO 527	Krajobrazna arhitektura	2008-11/2008-12
HZN/TO 542	Prevoditeljske usluge	2008-06/2008-06
HZN/TO 543	Poštanske usluge	2008-02/2008-04
HZN/TO 546	Očuvanje kulturne baštine	2008-09/2008-11
HZN/TO 552	Društvena odgovornost	2008-09/2008-11

2 UKINUTI HZN/TO-i, DONESENE ODLUKE UV-a

PODRUČJE: ELEKTROTEHNIKA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO E7	Vodiči za nadzemne vodove	2009-04/2009-06
HZN/TO E18	Brodске električne instalacije	2009-04/2009-06
HZN/TO E26	Električno zavarivanje	2009-04/2009-06
HZN/TO E28	Usklađivanje izolacije	2009-04/2009-06
HZN/TO E32	Osigurači	2009-04/2009-06
HZN/TO E66	Sigurnost mjerne, upravljačke i laboratorijske opreme	2009-04/2009-06
HZN/TO E73	Struje kratkog spoja	2009-04/2009-06
HZN/TO E104	Utjecaj okoliša, razredba i metode ispitivanja	2009-04/2009-06

PODRUČJE: PRIJEVOZ, RUKOVANJE MATERIJALIMA I PAKIRANJE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 20	Zrakoplovna i svemirska tehnika	2009-04/2009-06

PODRUČJE: STROJARSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 545	Sigurnost opreme i postrojenja za toplinske postupke u industriji	2009-04/2009-06

PODRUČJE: ZDRAVLJE, OKOLIŠ I MEDICINSKA OPREMA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 106	Stomatologija	2009-04/2009-06
HZN/TO 514	Sigurno pohranjivanje novca, vrijednosti i nosača podataka	2009-04/2009-06

PODRUČJE: PROIZVODI ZA KUĆANSTVO I SLOBODNO VRIJEME; USLUGE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 83	Oprema za sport, igrališta i rekreaciju	2009-04/2009-06

3 DODIJELJEN STATUS MIROVANJA, DONESENE ODLUKE TU-a

PODRUČJE: ELEKTROTEHNIKA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO E102	Oprema koja se koristi u radiokomunikacijama kod pokretnih (mobilnih) usluga i satelitskih komunikacijskih sustava	2008-05-16

PODRUČJE: KEMIKALIJE, KEMIJSKO INŽENJERSTVO, PREHRAMBENI PROIZVODI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 520	Biotehnologija	2008-04-02

PODRUČJE: GRADNJA, GRADITELJSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 512	Nazivlje u graditeljstvu	2009-03

PODRUČJE: PROIZVODI ZA KUĆANSTVO I SLOBODNO VRIJEME; USLUGE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 540	Usluge čišćenja	2007-12-21

PRILOG 2

Rezultati rada u prihvaćanju usklađenih europskih norma prema hrvatskim propisima kojima su transponirane europske direktive *novoga pristupa* do 31. prosinca 2009. godine

R.br.	PODRUČJE PRAVILNIKA/DIREKTIVAE	OZNAKA DIREKTIVE	BROJ USKLAĐENIH EN	BROJ USKLAĐENIH HRN
1.	Električna oprema koja se upotrebljava u određenim granicama napona (<i>niskonaponska oprema</i>)	73/23/EEC 2006/95/EC	1142	1127
2.	Obične tlačne posude	87/404/EEC	23	23
3.	Sigurnost igračkaka	88/378/EEC	15	15
4.	Građevni proizvodi (CPD Direktiva)	89/106/EEC	423	417
5.	Elektromagnetska kompatibilnost (EMC)	89/336/EEC 2004/108/EC	222	215
6.	Strojevi	98/37/EC 2006/42/EC	753	734
7.	Osobna zaštitna oprema (PPE)	89/686/EEC	320	320
8.	Neautomatske vage	90/384/EEC	1	1
9.	Aktivne implantabilne medicinske naprave	90/385/EEC	41	41
10.	Uređaji na plinovita goriva (<i>plinski uređaji</i>)	90/396/EEC	142	142
11.	Eksplzivni za civilnu uporabu (<i>civilni eksplozivni</i>)	93/15/EEC	57	57
12.	Medicinske naprave	93/42/EEC	302	302
13.	Oprema i zaštitni sustavi za potencijalno eksploz. atmosfere (<i>potencijalno eksplozivne atmosfere</i>)	94/9/EC	91	91
14.	Rekreacijska plovila	94/24/EC	60	60
15.	Mjerni instrumenti	2004/22/EC	15	15
16.	Dizala	95/16/EC	21	21
17.	Tlačna oprema (PPD Direktiva)	97/23/EC	239	239
18.	Radio oprema i telekomunikacijska terminalna oprema	1999/5/EC	129	129
19.	Dijagnostičke medicinske naprave – <i>IN VITRO</i>	98/79/EC	31	31
20.	Novi toplovodni kotlovi na tekuća ili plinovita goriva	92/42/EEC	0	0
21.	Žičare za prijevoz osoba	2000/9/EC	23	23